

ВІСНИК *української громади в Хорватії* **VJESNIK** *ukrajinske zajednice u Hrvatskoj*

Загреб, 2015 - номер 39

Zagreb, 2015 - broj 39

Папа Франьо: "Україна је і увіјек ће бити у мојету srcu"
Папа Франциск: "Україна є і завжди буде у моєму серці"

UKRAJINSKA ZAJEDNICA REPUBLIKE HRVATSKE

UKRAJINSKA ZAJEDNICA
GRADA ZAGREBA

KPD UKRAJINACA "KARPATI"
LIPOVLIANI

Izdavač: **Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske**
Видавець: **Українська громада Республіки Хорватія**
Remetinečka cesta 79A, 10 000 Zagreb
Tel: 01/370-1939 ; Fax: 01/370-1936
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun u Hypo Alpe-Adria banci: 2500009-1102188395
Uredništvo Vjesnika: **Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek**
Tel: 098/ 1933-288 ; e-mail: vjesnikuz@gmail.com ; ISSN 1847-327X
"Vjesnik" je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: **1200 primjeraka**
Tisak: **Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek**

За видавця: **Микола Застрижний**
За издавача: **Nikola Zastrižni**
Головний редактор: **Оксана Мартинюк**
Glavni urednik: **Oksana Martinjuk**
Редакція: **Борис Гралюк, Михайло Семенюк, Оксана Стурко**
Uredništvo: **Boris Graljuk, Mihajlo Semenjuk, Oksana Sturko**
Лектор хорватської мови: **Нівес Романек**
Lektor hrvatskog jezika: **Nives Romanjek**
Коректор: **Єсенка Муськів**
Korektor: **Jesenska Mišktiv**
Дизайн та комп'ютерна верстка: **Назар Стурко**
Dizajn i kompjuterski prijelom: **Nazar Sturko**

ЗМІСТ - SADRŽAJ

НОВИНИ З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ

NOVOSTI IZ DJELATNOSTI UKRAJINSKE ZAJEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE

- 4 Projekt "Otvoreno srce Ukrajine". *Slavko Burda*
- 4 U Zagrebu predstavljena knjiga - roman "Liebenkraftova bolest" ukrajinskog pisca Oleksandra Irvaneca. *Slavko Burda*
- 5 Ukrajinska djeca u Hrvatskoj. *Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj*
- 5 300 дітей Піріча. Як хорватський футболіст організував канікули дітям АТО. *Роксана Касумова*
- 8 Predstavljena knjiga prof. Jevgenija Paščenka Juraj Križanić i Ukrajina. *Jesenska Miškiv*
- 9 U Zagrebu predstavljena nova knjiga Sergeja Burde "Obrisi predaka". *Slavko Burda*
- 10 U Lipovljanima održana promocija zbirke pjesama "Ide svašta" Jurija i Darije Lisenko. *Ivan Semenjuk*
- 11 У Рієці успішно проведена 8 Центральна маніфестація українців Республіки Хорватія. *Оксана Мартинюк*
- 12 U Rijeci uspješno održana 8. Središnja manifestacija Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj. *Oksana Martinjuk*
- 14 Novi župnik župe Uzvišenja Časnog Križa — o. Aleksandar Hmilj. *Nikola Zastržni*
- 15 Заслужений журналіст України Андрій Цаплійенко відвідав Вуковар. *Тетяна Рамач*

ВІСТІ ПРО УКРАЇНУ - VIJESTI O UKRAJINI

- 16 Obama izdvojio 20 milijuna USD za obuku ukrajinskih specijalnih snaga
- 16 Hollande i Merkel priopćili rezultate susreta "normandijske četvorke"
- 16 Ukrajina ostaje visok politički prioritet Europske unije
- 17 Ukrajina povlači lako topništvo s istoka zemlje.
- 17 Ukrajinske vlasti upozoravaju kako će prekinuti povlačenje oružja ukoliko se nastave napadi pobunjenika: "Primirje je u 24 sata prekršeno čak 9 puta"
- 17 Jacenjuk od Rusije zahtijeva restrukturiranje ukrajinskog duga, zaprijetio sudom.
- 17 Ukrajina ukinula zračni promet s Rusijom, Moskva ih bezuspješno pokušala odgovoriti.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАШИХ ТОВАРИСТВ - DJELATNOST NAŠIH DRUŠTAVA

- 18 Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu. *Slavko Burda*
- 19 X. Večer ukrajinske pjesme i plesa u Lipovljanima. *Ivan Semenjuk*
- 19 Dani europske baštine — Park prirode Lonjsko polje. *Ivan Semenjuk*
- 20 Uspješni nastupi UKPD "Ukrajina" — Slavonski Brod. *Jasna Bek*
- 21 Članovi UKPD "Taras Ševčenko" na manifestaciji "Kolo na Matniku". *Mirjana Has*
- 22 U Kaniži održana 10. manifestacija posvećena Tarasu Ševčenku. *Mirjana Has*
- 23 Jesenski nastupi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća. *Valeria Đakiv*

ЦЕРКВА - НАШ ГОЛОВНИЙ ОСЕРЕДОК

- 24 Папа до Глави УГКЦ: "Україна є і завжди буде у моєму серці".
- 25 Блаженніший Святослав освятив пам'ятну дошку праведному митрополитові Андреєві в Києві.
- 26 Доктора богослов'я о. Тараса Барщевського нагородили в Римі.
- 26 Obilježavanje Godine metropolita Andreja Šeptyckog u Zagrebu. *Slavko Burda*
- 27 Митрополит Андрей Шептицький править панахиду по Шевченкові. *Павло Головчук*
- 27 Перше Причастя у Вуковарі. *Тетяна Рамач*

POVIJESNE LIČNOSTI UKRAJINE

- 28 Najpopularniji ideolog ukrajinskoga nacionalnog pokreta Stepan Bandera. *Sergej Burda*

UZ 100. OBLJETNICU PRVOG SVJETSKOG RATA

- 29 25. zagrebačka i 27. sisačka domobranska pješačka pukovnija u bitci kod Snjatyna. *Boris Graljuk*
- 31 Bliži se obilježavanje 82. obljetnice Holodomora u Ukrajini

Na naslovnoj stranici: Susret poglavara Ukrajinske grkokatoličke Crkve Svjatoslava Ševčuka s Papom Franjom u Vatikanu 14. listopada 2015.

Na zadnjoj stranici: Novootvorena spomen ploča metropolitu Andreju Šeptyckom u Kyjivu.

Projekt "Otvoreno srce Ukrajine".

Obiteljski par iz ukrajinskog grada Dniproperetrovsk – Marijana Havrylenko i Vitalij Tancjura, koji su započeli putovanje oko svijeta, nakon proputovanja četrnaest zemalja Europe posjetili su Hrvatsku i tom prigodom Veleposlanstvo Ukrajine u Zagrebu. Gosti su razgovarali s veleposlanikom Oleksandrom Levčenkom, a razgovoru su se pridružili članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Kobzar". Veleposlanik je upoznao prisutne s humanitarnim projektima Veleposlanstva, koji su bili ostvareni ove godine. Slavko Burda, predsjednik UKPD "Kobzar" – Zagreb s članovima društva Romanom Biljakom, Lidijom Nikolić i Antonom Bobrekom u prijateljskom razgovoru upoznali su goste iz Ukrajine o aktivnos-

tima ukrajinske dijasporu u Hrvatskoj i glavnom gradu Hrvatske. Gosti su predstavili svoj projekt "Otvoreno srce Ukrajine" s naglaskom da se danas u svijetu nalazi veliki broj Ukrajinaca, a njihova je želja da s ovim projektom pokušaju sagledati sve probleme i uzroke tako velikog broja odlazaka mladih Ukrajinaca iz Ukrajine. Na svom putu i obilasku ukrajinske dijasporu u Europi i svijetu žele s mladima razgovarati kako zaustaviti proces iseljavanja mladih iz Ukrajine. Vjeruju u mirno rješenje i završetak nametnutog domovinskog rata u Ukrajini. Govore o velikom patriotizmu i ljubavi prema Ukrajini, o velikom postotku Ukrajinaca koji su ponosni na svoje ukrajinsko porijeklo. Smatraju da treba u narodu, ne samo u Ukrajini već i višemilijunskoj ukrajinskoj dijaspori stalno raditi na povezivanju i zajedništvu te zajedničkim snagama svjetskoj zajednici ukazivati da će Ukrajina u budućnosti zahvaljujući zaključcima i porukama u revoluciji dostojanstva i poduzetih reformi nakon pobjede progresivnih snaga izgraditi novo suvremeno moderno društvo i državu. Poručuju da se odmah mora stati na put u nakanama susjednog agresora.

U nastavku razgovora svi nazočni su se još jednom složili da Ukrajina ne može i ne smije dozvoliti narušavanje njezine

cjelovitosti i teritorijalnog integriteta, kao što je to učinjeno okupacijom Krima i pokušaja separacije i odvajanja istočnog dijela Ukrajine. Političkim i diplomatskim putem Ukrajinci u Ukrajini i u svijetu, u dijaspori moraju stalno ukazivati cjelokupnoj svjetskoj zajednici i vlastima u državama u kojima žive na sigurnost i nepovrjedljivost međunarodnog prava kada su u pitanju granice neke zemlje, a ovoga puta Ukrajine. Zalaganjem svih zajedno neće biti ugrožena neovisnost i suverenost Ukrajine. Krim se mora vratiti Ukrajini, a nametnuti rat u istočnom dijelu završiti uz očuvanje cjelovitosti ukrajinske teritorije.

Na kraju konstruktivnog, prijateljskog i radnog sastanka u opuštenu atmosferu, i veleposlanik Ukrajine Oleksandar Levčenko i članovi UKPD "Kobzar" iz Zagreba upisali su se u Knjigu želja gradu Dniproperetrovsku. Knjiga želja će obići cijeli svijet sa željama gradu Dniproperetrovsku i Ukrajini, a po završetku projekta će se predati u Gradski muzej Dniproperetrovska.

Nakon zajedničke fotografije u Veleposlanstvu i pored putujućeg automobila gosti iz Ukrajine, Marijana i Vitalij su nam uručili poklon mladih iz Ukrajine – lutku i zastavu Ukrajine.

Slavko Burda

U Zagrebu predstavljena knjiga – roman "Liebenkraftova bolest" ukrajinskog pisca Oleksandra Irvaneca

Predstavljanje romana "Liebenkraftova bolest" ukrajinskog pisca Oleksandra Irvaneca (Edicije Božičević, 2015.) održano je u ponedjeljak 12. listopada u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu (Preradovićeve 5).

Svečanosti predavljanja prevedene knjige na hrvatski književni jezik u Zagrebu prisustvovao je i uvećao autor i pisac, specijalno doputovavši u Zagreb

na predstavljanje svoje knjige. Veliki interes su pokazali brojni ljubitelji knjige koji su na predstavljanju knjige došli u velikom broju znajući da se predstavlja najnoviji roman jednog od najvećih suvremenih ukrajinskih pisaca.

O knjizi su uz autora, Oleksandra Irvaneca, govorili Veleposlanik Ukrajine u RH, Oleksandar Levčenko, Jurij Lysenko, pisac i diplomat, prevoditeljice romana Ana Dugandžić i Darija

Pavlešen, profesorice ukrajinskog jezika i književnosti. Moderator je bio Josip Ivanović. Važno je napomenuti prisustvo hrvatskih medija (radio, televizija, tisak) na predstavljanju knjige i razgovora s gostujućim ukrajinskim piscem Oleksandrom Irvancem već dobro poznatog pisca u Hrvatskoj s obzirom da su mu na hrvatski jezik prevedene i druge knjige.

Bilješka o piscu:

Oleksandr Irvanec rođen je 1964. Godine u Ljvivu. Radio je kao učitelj i novinar, a trenutačno predaje na Nacionalnom sveučilištu Ostroška akademija. Prevodi na ukrajinski s poljskog, ruskog, bjeloruskog i francuskog jezika. Zajedno s Jurijem Andruhovyčem i Viktorom Neborakom osnovao je 1985. grupu Bu-Ba-Bu, koja je kroz humoristične književne performanse progovarala o ukrajinskoj stvarnosti. Autor je tridesetak knjiga poezije, proze i drame, koje su prevedene na brojne svjetske jezike.

Slavko Burda

Ukrajinska djeca u Hrvatskoj

Velika zahvalnost svim hrvatskim prijateljima Ukrajine koji su se priključili velikoj humanitarnoj akciji Veleposlanstva Ukrajine u RH kojom je omogućeno ljetovanje za 600 ukrajinske djece u Hrvatskoj!

Tijekom ove ljetne sezone Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj organiziralo je ljetovanje na Jadranskoj obali za djecu poginulih sudionika antiterorističke operacije na istoku Ukrajine.

Uz podršku administracija hrvatskih županija i gradova, pobratimljenih s ukrajinskim gradovima i oblastima, te uz pomoć hrvatskih partnera i sponzora osigurano je ljetovanje u RH za 600 malih Ukrajinaca.

Još početkom travnja o. g. Veleposlanstvo je organiziralo u Splitu veliku akciju prezentacije projekta ljetovanja ukrajinske djece na koju su bili pozvani poznati hrvatski politički dužnosnici i društveni djelatnici, poduzetnici, turistički operateri te predstavnici medija. Zahvaljujući tome, priprema humanitarne akcije poprimila je državnu razinu. U realizaciju projekta uključili su se grad Zagreb, Brodsko-posavska, Karlovačka, Varaždinska, Zagrebačka te Primorsko-goranska

županija, počasni konzul Ukrajine Nikola Turčić te ukrajinska manjina. Posebnu podršku Veleposlanstvu je pružio bivši poznati hrvatski nogometaš, a danas menadžer FIFE Ivice Pirić.

Usljed toga na hrvatski su Jadran došla na odmor djeca iz Donecke i Luhanske oblasti koji su preseljeni u grad Kyjiv, Dnipropetrovsku, Černivecku, Mykolajivsku, Kyjivsku te Ternopiljsku oblast Ukrajine.

Veleposlanstvo se pobrinulo i o kulturnoj sastavnici programa dječjeg boravka. Djeca su sudjelovala u svečanostima povodom Dana državne zastave te Dana neovisnosti Ukrajine. Predstavnici Veleposlanstva zajedno s djecom polagali su vijence kod spomenika Tarasa Ševčenka u Ukrajinskoj ulici u Zagrebu te Ivana Franka u Lipiku. Djeca su sudjelovala u kulturnim programima tijekom kojih su prezentirali ukrajinske pjesme i plesove.

Za djecu su bili organizirani izleti, razgledavanje povijesnih hrvatskih spomenika, nogometni turniri s hrvatskim dječjim ekipama. Svako dijete je dobilo poklone i suvenire.

Ukrajinska djeca su se pokazala kao pravi domoljubi, dobro odgojeni, s velikim poznavanjem kulture i umjetničkom nadarenošću. Njihov boravak u Hrvatskoj aktivno je praćen u medijima.

Djeca poginulih i ranjenih boraca antiterorističke operacije iz Donecke i Luhanske oblasti Ukrajine sprijateljili su se međusobno, uočili su prednosti ulaska Hrvatske u EU, te dobili saznanja o Domovinskom ratu u Hrvatskoj od 1991. do 1995.

Ali, najvažnije je da su se sva djeca lijepo odmorila, ojačala zdravlje i barem malo zacijelila traume rata u Ukrajini.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

300 дітей Піріча. Як хорватський футболіст організував канікули дітям АТО

Івіца Піріч – хорватський футболіст, экс-гравець кийівського "Арсеналу", а нині агент FIFA, якому заборонили в'їзд до Росії.

Влітку 2015-го він започаткував гуманітарну акцію для дітей-переселенців з зони АТО та поранених українських солдатів: для дітлахів, які пережили страхи війни, – за власний кошт організував відпочинок на морі, а для бійців – реабілітацію в спеціалізованих центрах.

Про витрачені кошти Івіца Піріч навідріз відмовляється говорити. Каже, справа не у грошах, а в бажанні допомогти тим, хто через війну опинився в жахливій ситуації.

Але математика проста: найдешевший тур в Хорватію (без харчування) обійдеться в 250-300 євро. Цього літа завдяки футболісту, який шість років грав в українському клубі і називає Україну другою батьківщиною, вдалося відпочити

● Івіца Піріч

трьом сотням дітей. Їм оплатили переїзд, проживання, триразове харчування, екскурсії, психологічну реабілітацію та медичне страхування.

Піріч зізнається: сам не сподівався,

що зможе допомогти такій великій кількості дітей війни. Дивує його тільки одне: чому в такій благородній справі він залишився один, хоча й звертався за підтримкою до колег-футболістів.

Про українське літо в Хорватії Івіца Піріч розповів "Українській правді. Життя".

– Івіцо, як так сталося, що хорватський футболіст почав займатися допомогою дітям війни зі сходу України та бійцям АТО?

– Я – хорват, і свого часу наша країна пережила такі ж жахливі події, які нині відбуваються у вас на Донбасі. Тому, напевне, майже весь хорватський народ сьогодні – на стороні України.

Дружні стосунки між нашими державами склалися історично: саме Україна стала першою країною-членом ООН, яка визнала незалежність Хорватії.

Коли мені було 13 років, в нашій

державі розгорілася війна за незалежність – це був 1991 рік. Тоді кілька тисяч неозброєних патріотів почали оборону від агресора, який був технічно готовий до війни. Вона тривала довго, не в один етап: нас бомбили і з моря, і з суші, і з повітря.

Ми зазнали великих втрат – загинули і зникли безвісти 13 з половиною тисяч людей, серед яких були й діти. Та війна понівечила тисячі життів, дуже багато дітлахів залишилися без батьків, без даху над головою.

Тоді інші країни нам допомагали, брали наших дітей на реабілітацію. Я особисто побував у такій поїздки. Повірте, я на власному досвіді переконався, наскільки це важливо.

Знаєте, втрати у війні у Хорватії були величезні – але, мабуть, ще більше солдатів закінчили життя самогубством після її закінчення, ніж загинули на фронті. Дуже важливо працювати з ними, говорити, рятувати завдяки психологічним методикам. Тоді ми цього не знали. Однак сьогодні ці методики напрацьовані, у нас багато реабілітаційних центрів – тому є можливість допомогти й українським солдатам.

Хорвати ніколи не забудуть країни, які нам тоді подали руку. Це був справжній поштовх до розбудови нового життя. Як виявилось – за європейськими стандартами.

Я переконаний, що на Україну теж чекає європейське майбутнє – після закінчення війни. А майбутнє – це ваші діти. Якщо їм показувати Євросоюз, порядок і рівень життя, то що б не говорили їхні батьки, яким, можливо, імпонує “велика Росія”, вони все бачитимуть на власні очі і робитимуть правильні висновки.

Більшість дітей, яким вдалося цього літа відпочити в Хорватії, жодного разу не були за кордоном. І вони насправді були вражені.

- Як Ви обирали дітей для гуманітарної акції?

- А я не обирав. Вийшов на керівництво Дніпропетровської області, бо мені сказали, що там найбільше переселенців, і почав з ними працювати. Реально, усе, що від них залежало, вони зробили. Потім почалися тисячі проблем одночасно: бюрократична тяганина, безвідповідальність і так далі.

Уявіть: ми все запустили, набрали першу групу зі 150 дітлахів, через адміністрацію президента України зробили їм закордонні паспорти – а за тиждень до поїздки людина, яка обіцяла надати автобуси і забезпечити трансфер, просто не бере слухавку. Все було на межі зриву...

Але мене совість гризла: адже ми пройшли такий шлях – зробили паспорти, поставили візи, купили квитки на потяг Дніпропетровськ-Київ, і найголовніше – малеча вже сиділа на валізах. Ну як можна їх підвести?

Це не діти звичайних батьків – це діти загиблих чи покалічених солдатів. Це діти, які бачили війну на власні очі і тікали від неї. Це діти, які залишилися без батьківської турботи, сироти.

І в Україні не знайшлося автобусів, щоб відвезти їх до Хорватію на відпочинок та реабілітацію?.. Я цього не можу зрозуміти.

- Як знайшли вихід із ситуації?

- Безвихідних ситуацій не буває. Добре, що я маю зв'язки всюди, продзвонив усіх... В підсумку пригнали 3 автобуси з Хорватії, хоч і було надзвичайно складно – адже це літо, туристичний сезон у розпалі, і всі автобуси – у європейських турах з водіями.

Мій товариш, який володіє туристичною фірмою, сам сів за кермо. Ви можете це уявити? Сам сідає

за кермо і їде в Україну порожнім, а за ним ще два таких автобуси. Вони їдуть в Україну, ми вантажимося на центральному залізничному вокзалі – і вирушаємо за маршрутом Київ-Чоп.

Поїздки було сплановано так, щоб діти подивилися ще Угорщину, але форс-мажорні обставини дещо змінили графіки.

На українській митниці ми змушені були провести 5 годин! Українські прикордонники буквально знущалися зі своїх же, українських дітей: наші паспорти перевіряли і перевіряли – мовляв, ні про яку гуманітарну місію не знаємо. На вулиці 30 градусів спеки, а вони кажуть: “Заглушіть двигун, вимкніть кондиціонери”...

Я не звик до такого. Якщо так ставляться до своїх дітей, то що роблять чужим? В Хорватії ми пройшли все за 2 хвилини.

Звісно, було дуже неприємно, адже хотілося пройти все за графіком. І мені шкода, що українські діти зазнали такого лиха.

Хоча сама поїздка була сповнена емоціями: діти по троє сиділи біля мене в автобусі, розповідали свої історії – а я розповідав, як влаштований професійний футбол.

Моментами, звісно, було й дуже складно: один хлопчик, ще не усвідомлюючи, що назавжди втратив батька, планував, як після повернення в Україну гратиме з ним у футбол... І тут над дітьми ще й знущаються на кордоні. Сумно.

Приїхали до Спліту ми тільки о другій ночі, дуже виснаженими.

- Яка програма чекала там на дітей із зони АТО? І хто опікувався ними? Адже така кількість дітлахів – це завжди “травмонебезпечно” і дуже відповідально...

- Ми забезпечили їм усе – проживання в хороших умовах на морі, триразове харчування з фруктовими паузами, психологічну та медичну допомогу. Ми влаштовували їм футбольні турніри з маленькими хорватами. У дітей був чіткий графік, за яким вони жили.

Також з ними приїхали вожаті, які пильно слідкували за ними. Кожна група перебувала там майже два тижні: перша, яку ми відправили на початку літа, – 12 днів, а друга, яка поїхала у серпні, – 14.

Загалом мені вдалося організувати відпочинок для 300 дітей. Хоча спочатку я думав, що візьму на себе 30-

50. Я почав дзвонити своїм знайомим, вони пообіцяли долучитися, тож ми набрали більші групи. А люди, які обіцяли, на жаль, у відповідальний момент відвернулися.

Утім, я не подзвонив жодному бізнесмену, жодному політику.

Я це зробив і робитиму далі. Хоча й не розумію, чому ніхто не підтримує таку необхідну справу.

- Ви – футбольний агент ФІФА, у минулому – футболіст. Чи зверталися за підтримкою до своїх колег-футболістів?

– Виявилося, що їм це не цікаво. Я розмовляв і з футболістами, і з функціонерами, але безрезультатно. І в мене немає відповіді, чому так сталося.

Хоча часто сьогодні ми бачимо, що той чи інший футболіст приїжджає до пораненого солдата, фотографується з ним, каже добрі слова – і їде. Але ж на слова жити не можливо. Бійцю на фронті буде значно легше, коли він знатиме, що його дружині і дитині хтось допомагає, що вони мають якусь копітку.

Мені це незрозуміло – чому б не створити Фонд допомоги дітям від футболістів? Можна викладати історії дітей, і гравці можуть допомагати адресно конкретній дитині або бійцю...

Я не хотів ні в кого брати гроші, казав: "Дам номер готелю, оплати, будь ласка, проживання і харчування для 50 дітей". Все, більше нічого робити не треба було. Для футболістів це не великі гроші.

Сподіваюся, що гравці "Динамо", "Дніпра" чи інших клубів прочитають цей матеріал, їм стане трохи соромно, і хтось таки підніме це питання у роздягальні.

Як колишній футболіст, я знаю, як це буває. Капітан в роздягальні завжди дає настанови своїм гравцям. Вони, скажімо, можуть почати перераховувати зі своєї зарплатні якусь суму на потреби бійців АТО чи дітей війни – хай тисячу, хай 500 доларів. При тому, що футболісти заробляють 50 чи 100 тисяч доларів на місяць, – це для них мізер. Але в підсумку набереться значна сума.

І це буде справжнім проявом патріотизму – а не селфі у шпиталі чи слова про те, що "ми граємо за бійців в АТО".

Я щиро не можу зрозуміти байдужість до такої великої проблеми. Коли я тільки запускав проєкт, організовував прес-конференцію у Спліті, – я подзвонив Артему Мілевському, який саме приїхав грати до Хорватії, і запросив його як гостя, як публічну персону на спілкування з журналістами. Але він відмовився, сказав, що йому це нецікаво.

Просто відмовився прийти. Це не вкладається в голову.

Хай він і білорус – але Україна дала йому все, він тут став футболістом, грав за національну збірну! Я так само зобов'язаний Україні – у 2003-2007 роках грав за київський "Арсенал", заробив, зумів забезпечити себе і свою сім'ю. І потрібно розуміти: коли країна цього гостро потребує, необхідно зробити свій соціальний внесок.

Насправді, організувати відпочинок 300 дітей за літо – це дуже значна сума, тим паче, я не мільйонер, а звичайна людина. Можу сказати, що всієї цієї гуманітарної місії могло б і не бути, якби не допомога посла України в Хорватії Олександра Левченка. Він дуже багато для нас зробив.

Як на мене, це приклад Посла, який працює заради своєї країни.

- Чи підтримуєте Ви контакти з дітьми, які з'їздили на відпочинок до Хорватії?

– У них є мій контактний номер, якщо в них виникають якісь проблеми, вони завжди можуть мене набрати. Після поїздки вони написали мені безліч листів зі словами подяки. Деякі завжди при мені, в моєму телефоні. Знаєте, діти завжди пишуть від душі, і їхні слова надихають працювати і далі.

Коли в моїй країні була війна, я був у їхньому віці. Я теж не усвідомлював усього трагізму подій, думав: добре, що не ходимо до школи... Але дуже швидко таке "напівжиття" набридлило, хотілося вийти з підвалів, хотілося,

щоб це все швидше закінчилося.

Щиро хочу їм допомогти. І хочу, щоб приєдналися усі, хто має таку можливість – адже краще буде, якщо наступного літа поїдуть вже дві чи три тисячі дітей.

У нас попереду ще новорічні свята. Не хочеться, щоб діти сумували.

Нещодавно мені подзвонив знайомий, каже, що готовий розмістити 50 дітей безкоштовно. Уявіть: хорват, який просто почув історію про те, що діти їздять до Хорватії, – захотів приєднатися і в туристичний бум віддати свій пансіонат для дітей зі сходу України.

Це свідчить, що все не даремно, що люди підхоплюють ініціативу, і далі буде тільки більше.

- А як щодо реабілітації бійців? Плануєте працювати далі й у цьому напрямку?

– Після війни у Хорватії з'явилися спеціалізовані центри реабілітації: деякі розташовані на морі, деякі біля столиці, Загреба. Там є реальна можливість лікувати українських солдатів.

Поки що з України через МОЗ відправили не дуже багато солдатів – лише вісьмох. Серед них, до слова, був Олександр Макеєнко – єдиний, хто вижив після падіння вертольоту під Слов'янськом у травні 2014-го року (тоді, серед одинадцятьох загиблих був і генерал-майор Сергій Кульчицький – прим. авт.).

Я допомагав уже безпосередньо на місці. Як я вже говорив, вся Хорватія стоїть на стороні України. Ми допомагаємо і будемо продовжувати це робити.

Особисто я назавжди запам'ятаю це літо, двох енергійних братів-близнюків, від чийх витівок увесь готель ходив ходором. Я обережно запитав їх про батьків, а вони відповіли, що залишилися удвох на всьому світі. Хіба ж можна відмовляти таким дітям?!..

Якось під час поїздки, ще в Україні, ми зупинилися на заправці, і я пішов купити воду. Повертаюся – а позаду мене стоять 70-80 дітей з шоколадками й цукерками в руках і запитують – чи можна це купити? "Звісно", – кажу. Чимала черга вийшла. Попросив касира порухувати мою воду і все інше.

Касир запитує: "Це все ваші діти?" – А я відповідаю: "Можна рахувати, що так".

Роксана Касумова для УП. Життя

Predstavljena knjiga prof. Jevgenija Paščenka *Juraj Križanić i Ukrajina*

● Urednica Romana Horvat za govornicom

U Zagrebu je u okviru manifestacije Dani otvorenih vrata Matice hrvatske (od 5. do 7. listopada), predstavljena knjiga prof. Jevgenija Paščenka *Juraj Križanić i Ukrajina*, 6. listopada 2015. godine u Velikoj dvorani Matice hrvatske, u ulici Matice hrvatske 2.

Knjiga je izašla u nakladi Matice hrvatske, Biblioteka Historia, luksuzno izdanje, na 503 stranice. Tiskanje knjige sufinanciralo je Hrvatsko-ukrajinsko društvo Zagreb.

Knjigu *Juraj Križanić i Ukrajina* predstavili su: glavna urednica Romana Horvat; akademik Stjepan Damjanović, predsjednik Matice hrvatske; akademik Josip Bratulić i autor Jevgenij Paščenko. O knjizi je na kraju vrlo zanimljivo i emotivno govorio jedan od najboljih hrvatskih poznavatelja života i rada Jurja Križanića – “križanićolog” akademik Ivan Golub. Prigodan govor održao je i Nj. E. Oleksandr Levčenko, veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj.

U daljnjem tekstu donosimo u cijelosti govor akademika Stjepana Damjanovića na predstavljanju knjige:

“Jevgenij Paščenko dobro je poznat u našim filološkim krugovima, ali i izvan njih jer se bavio i zonama koje značajno probijaju granice filologije i zalaze u crkvenu i opću povijest, u etnologiju i druge znanstvene discipline. Svi ga znamo po marljivosti: nevjerojatan je broj stranica koje je od svoje prve pa do ove sadašnje mladosti ispisao. I kada biste morali naći neki zajednički nazivnik za knjige i rasprave koje je napisao i priredio, taj bi zajednički nazivnik bila riječ UKRAJINA, ime njegove domovine. Jer u gotovo svim njegovim tekstovima osjeća se želja da širi istinu o svom narodu, o njegovoj povijesti i kulturi. Da razbija magle i tjera oblake koje je nakupila ona imperijalna slavistika koja je nerijetko vrijedna dostignuća povezivala s imenima naroda i atribucijama s kojima

ih objektivna znanost nije smjela povezivati i u tom nasilju politike nad znanost i ukrajinska kultura. Paščenko kao da se zavjetovao da će sve svoje sile uložiti da ispravlja te nepravde, da marljivo skuplja argumente koji pokazuju što je istina. Njegov život, njegova sudbina, ali i problematika kojom se bavio uvjetovala je da je u njegovim tekstovima još jedno narodno ime izvanredno često – Hrvatska. Tako se u njegovim tekstovima jako često prepleću ukrajinska i hrvatska problematika i teško bismo našli osobu koja tako poznaje ukrajinsko – hrvatske veze svih vrsta kao što ih poznaje Jevgenij Paščenko.

Stoga je on bio gotovo predodređen da napiše knjigu koju danas promoviramo. Juraj Križanić jedna je od najzanimljivijih osoba hrvatske kulturne, crkvene i političke povijesti. Za takve osobe obično kažemo da im značenje prelazi granice rođene zemlje, o njemu su važna i velika djela napisali npr. Vatroslav Jagić, i Ivan Golub, posvećeni su mu zbornici i znanstvene rasprave, posebno ih je mnogo na ruskom jeziku i iz pera ruskih znanstvenika. Paščenko nam nudi opsežnu monografiju za koju bismo malo pojednostavljeno rekli da je to Križanić iz ukrajinske perspektive, premda su u knjizi analizirani i hrvatski konteksti i

konteksti širi od hrvatsko-ukrajinskih odnosa. Zato je važan onaj podnaslov “Graditelji europske kršćanske unije” jer on našu misao upućuje u pravom smjeru.

Križanić je vjerovao da se dogovorom Rima i ruskoga cara može stvoriti kršćanska unija i da ona može postati nepremostiva prepreka za Turke. Takva mu se ideja mogla učiniti realnom jer se oblikovao u okvirima i hrvatskoga i ukrajinskoga baroknoga slavizma. Njegov boravak u ukrajinskim prostorima i njegov doticaj s važnim ljudima ukrajinskoga crkvenoga, kulturnoga i političkoga života presudno je utjecao na njegove uvide i njegove stavove. Autor gradi i uvjerljivu sliku složenih i teških ukrajinskih prilika: intelektualne a kadšto i druge elite neprekidno su podijeljene između Zapada i Moskove. Zapadnu orijentaciju nikako ne pomažu poljske aspiracije na ukrajinski prostor i bojovno katoličanstvo te zemlje. U ukrajinskim knjigama i u razgovoru s ukrajinskim ljudima nalazi Križanić nešto od vlastitoga zanesenjaštva i na ciljeve podudarne s njegovima. Na takvo podudaranje ciljeva nije naišao u obožavanoj ruskoj sredini koja naprosto nije bila pripravna prihvatiti ništa od njegovih ideala pa su njegovi snovi poslani na hlađenje u Sibir.

Nakraju svojega kratkoga obraćanja kažem još i ovo: prošlo je puno vremena od kada je kolega Paščenko predao svoj rukopis Matici hrvatskoj. Stalno sam ga uvjeravao da će knjiga izaći i da će izaći u dostojnoj opremi. Objavljivanje rukopisa usporavale su prepreke i teškoće s kojima se Matica i inače bori, a to je da bi puno lijepih i važnih knjiga trebalo vrhunski izdati u malo vremena i s malo novca. Uz te teškoće bile su i neke specifične, ali sada nećemo o njima. Radujmo se jednoj novoj, dobroj knjizi, jednom odličnom opusu važnoga poglavlja ukrajinsko-hrvatskih odnosa, čestitajmo i zahvalimo autoru i poželimo mu i dalje istraživački žar i upornost.”

Jesenska Miškin

● Akademik Ivan Golub za govornicom

U Zagrebu predstavljena nova knjiga Sergeja Burde "Obrisi predaka"

Na sjednici Skupštine Hrvatsko-ukrajinskog društva u Zagrebu, 23. rujna 2015. godine predstavljena je knjiga "Obrisi predaka" – Zbirka ukrajinskih biografija autora Sergeja Burde. Knjig u je predstavio potpredsjednik Društva Slavko Burda koji je srdačno pozdravio prisutne, posebno predsjednika Hrvatsko-ukrajinskog društva Stjepana Mesića i veleposlanika Ukrajine u RH Oleksandra Levčenka.

Ovo je jedna u nizu knjiga u izdavaštvu i bogatoj nakladi Hrvatsko-ukrajinskog društva čiji je autor i priređivač magistar novinarstva Sergej Burda.

Knjiga "Obrisi predaka" je prva u Hrvatskoj objavljena veća zbirka ukrajinskih biografija najpoznatijih i zaslužnih osoba iz prošlosti Ukrajine do današnjih dana. Autor priređuje, objavljuje i u knjizi donosi 21 biografiju znamenitih ukrajinskih vladara, političara, revolucionara, znanstvenika, crkvenih velikodostojnika, umjetnika, pjesnika, kulturnih i drugih djelatnika.

Osnovni podatci o knjizi:

- nakladnik: Hrvatsko - ukrajinsko društvo, Zagreb
- za nakladnika: Stjepan Mesić, predsjednik HUD-a
- urednici: mr. sc. Miroslav Kirinčić i mr. sc. Aleksandra Burda
- grafički urednik: Sergej Burda
- lektor: Miroslav Kirinčić
- naslovna fotografija: Viktor Pašnik
- predgovor: dr. sc. Filip Škiljan, povjesničar iz Instituta za migracije i narodnosti u Zagrebu
- pogovor, tekst – Revolucija dosto-

janstva, piše Andrij Savjak iz Ljviva, Ukrajina.

U knjizi "Obrisi predaka" autor želi dati odgovor na pitanje "Tko su Ukrajinci". Odabir samo 21 biografije ukrajinskih velikana, znamenitih ukrajinskih žena i muševa nije konačan. Popis je znatno veći, što se vidi u svakoj od prikazanih biografija. Uz njih, tu su još desetine i stotine, a može biti i tisuću novih osoba o kojima se sada ne piše, već su samo u kratkim crtama spomenuti s obzirom da su u izravnom ili neposrednom kontaktu i vezi s biografijom osobe o kojoj se piše. Slično se odnosi i na veliki broj podataka, činjenica, pojmova, naziva, stvaralačkih književnih djela, političkih, društvenih, kulturnih i prosvjetnih ustanova, organizacija, stranaka, naziva bivših država, raznih događaja, koji su u knjizi samo spomenuti.

Autor ističe da je ovakva zbirka biografija ispravan primjer predstavljanja ukrajinskog naroda s obzirom da su Ukrajinci, za razliku od njihovih susjeda Rusa, s kojima ih Hrvati ponekad uspoređuju, individualisti i možda će skup pojedinačnih osoba ponuditi najbolji odgovor na pitanje postavljeno još nakon Prvog svjetskog rata – "Tko su Ukrajinci?"

Narod je brojan, kultura je bogata, država je velika, ali su u svijetu i dalje poprilično nepoznati. Što je tome razlog? Povijest, politika, kolonijalizam, ime ili nešto peto?

Sergej Burda prepušta čitatelju ove publikacije da sam zaključí. Autor s prikazom biografija upoznaje čitatelja o kojoj je osobi riječ, na koje se vrijeme odnosi, s prikazom stvaralaštva svake osobe, ukazujući na vrijednosti koje su te osobe ostavile za opće dobro Ukrajine i ukrajinskog naroda, a poneke od njih za svoje djelovanje od općeg interesa poprimaju europski i svjetski značaj.

Potrebno je spomenuti još jednog sudionika u izdavanju knjige, povjesničara iz Instituta za migracije i narodnosti, dr. sc. Filipa Škiljana, autora nekoliko vrijednih knjiga o nacionalnim manjinama, pa tako i o Ukrajincima o kojima je pisao u više navrata u nekoliko izdanih knjiga.

U predgovoru knjige Filip Škiljan ističe kako je knjiga Sergeja Burde "Obrisi predaka" kvalitetna i dobra. "U knjizi-zbirci saznajemo dostatno i dovoljno o životu i stvaralaštvu svake osobe" s malo vremena i s jednog mjesta". Zbog toga ova Zbirka ima veliku vrijednost jer pruža mogućnost čitatelju da s malo utrošenog vremena, bez velikoga trajanja, na jednom mjestu upozna

veći broj znamenitih osoba iz prošlosti i sadašnjosti Ukrajine". U predgovoru u knjizi dr. sc. Filip Škiljan napominje kako hrvatsko-ukrajinske veze započinju u 17. stoljeću, kada Juraj Križanić pokušava spoznati Ukrajinsku Rus', njezino ime, povijesnu sudbinu, književnost, posebno u suodnosu s Moskovskim carstvom. Nakon smrti Tarasa Ševčenka obnavljaju se veze kada August Senoa započinje tradiciju prevođenja ukrajinskoga pjesnika. Hrvati su o Ukrajini saznavali u to vrijeme isključivo putem prijevoda Ševčenka i Gogolja. Te su veze povremeno bile slabije, a povremeno jače, ali su u Hrvatsku stizale jedino do uskog kruga onih koji su obrazovani. Upoznavanje puka s Ukrajinom ostalo je tek na poznavanju vjerskih običaja, kulinarskih specijaliteta i ponegdje jezika. Nakon Drugog svjetskog rata Ukrajina je bila još zatvorenija, a tek su probрани imali mogućnost putovanja u Sovjetski Savez. Raspadom Sovjetskog Saveza i Jugoslavije, ukrajinsko-hrvatske veze postaju čvršće, a međusobno priznavanje državnosti učvrstilo je tu suradnju. Ovom knjigom, kroz biografije značajnih osoba ukrajinske povijesti koji su uglavnom manje poznati hrvatskoj javnosti, omogućeno je da uđemo u svijet znamenitih predaka današnjih Ukrajina, koji su svoju zemlju učinili europskim biserom.

Autor knjigu posvećuje hrabrim ukrajinskim herojima "Nebeske satnije", koji su goloruki, nenaoružani položili živote tijekom Revolucije dostojanstva 2014. godine na Majdanu neovisnosti u Kyjivu, kasnije poznatom kao Euromajdan, kao i svim drugim ukrajinskim braniteljima, koji su nakon revolucije, slabo naoružani žrtvovali i dali svoje mlade živote na Oltar domovine u nametnutom hibridnom ratu i borbi s agresorom u susjedstvu. Počivali u miru, uvijek ćemo ih pamtili.

Na kraju knjige ili pogovoru je šira informacija o Revoluciji dostojanstva, a uz pogovor je i preporuka koju je napisao Andrij Savjak iz Ukrajine: "Povijest koju pišu povijesne osobe zapravo postaje učiteljicom našeg života. Vjerujem da će čitateljima biti zanimljivo upoznati osobe spomenute u knjizi, posebno zato jer su za neke od njih već čuli, no nisu znali da pripadaju ukrajinskom narodu. Ova knjiga na određeni način otvara i temu povijesti europskog kontinenta. Neka ova knjiga postane snažnim doprinosom zdravog društva punog razumijevanja i uzajamne solidarnosti."

Slavko Burda

U Lipovljanima održana promocija zbirke pjesama "Ide svašta" Jurija i Darije Lisenko

● Autor knjige Jurij Lisenko

Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani dana 30. listopada 2015. godine organiziralo je u svojoj "Domivki" u Lipovljanima promociju zbirke pjesama "Ide svašta" savjetnika u Veleposlanstvu Ukrajine u Republici Hrvatskoj Jurija Lisenka i njegove kćeri Darije Lisenko.

Na početku programa pjevačka skupina Društva "Karpati" otpjevala je tri ukrajinske narodne pjesme "Zelene žyto", "Kozache, kozache" i "Vzjav

● Gosti na prezentaciji knjige

by ja banduru", a tada je predsjednik Društva pozdravio nazočne i predstavio autora knjige Jurija Lisenka.

Iz zdravstvenih razloga, na promociji nije bila prisutna Darija Lisenko, ali je njezine pjesme predstavio Jurij Lisenko.

Zbirka pjesama za djecu koju su na hrvatskom jeziku napisali Jurij Lisenko i njegova kći Darija je jedan od važnijih događanja u okviru povezivanja ukrajinske i hrvatske kulture.

Jurij Lisenko je pjesnik, prevoditelj i diplomata, rođen 9.5.1958. godine u Kyjivu. Godine 1980. završio je studij slavistike (ukrajinski, hrvatski i srpski jezik) u Kyjivskom sveučilištu "Taras Ševčenko". Od 1980. do 1997. godine predavao je ukrajinski jezik i stilistiku te tadašnji hrvatsko-srpski jezik na Fakultetu novinarstva Sveučilišta u Kyjivu. 1998. god. zaposlio se u Ministarstvu vanjskih poslova Ukrajine i tri godine radio kao tajnik Veleposlanstva Ukrajine u RH. Drugi mandat, od 2004. do 2008. god. odradio je u Veleposlanstvu Ukrajine u Beogradu, a od 2008. do

2010. pisao je govore za tadašnjega predsjednika Ukrajine Viktora Juščenka.

Od 2013. do danas, u Zagrebu radi kao savjetnik u Veleposlanstvu Ukrajine u Republici Hrvatskoj. Jurij Lisenko je počeo pisati pjesme za djecu na hrvatskome jeziku već za vrijeme svoga prvog mandata u Veleposlanstvu Ukrajine u RH, a igrom slučaja, motivirao je i potaknuo na pisanje svoju, tada osmogodišnju kćerku Dariju koja je već tada usvojila hrvatski jezik kao materinji. Prvo izdanje zbirke "Ide svašta" objavljeno je 2002. godine, a drugo izdanje 2014. godine, obogaćeno s novih četrdesetak pjesama.

Zbirka pjesama "Ide svašta" pruža uvid u izvornu ljepotu jezika, u simboliku i značenja koja su u svijetu mašte još živa, daleko od realnosti i krutosti jezičke forme književnog jezika. Knjiga je svojevrсна stanica kroz zeleni lug ka djetinjstvu, u skrovitu dolinu naših snova, u djetinjstvo koje je možda zaboravljeno, ali živi u svima nama.

Ivan Semenjuk

● Zbor KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani

У Рієці успішно проведена 8 Центральна маніфестація українців Республіки Хорватія

● Українське культурно-просвітнє товариство "Україна" - Славонський Брод

У хорватському місті Рієка, що знаходиться на самому березі Адриатичного моря, 19 вересня 2015 року успішно проведена восьма Центральна маніфестація українців Республіки Хорватія. Організаторами урочистої програми маніфестації були Центральна організація українців у

презентацією книги Ольги Камінської "Видатні українки. Українські пісні з репертуарної скарбниці кращих жіночих голосів з України". Книгу презентували професор історії та археології Єсенка Миськів, професор української мови і літератури Оксана Мартинюк та автор книги

була балетна вистава під назвою "Чумацьким шляхом" у хореографії Віталія Клока, який був і виконавцем головної ролі. Музичну режисуру вміло підготувала пані Ольга Камінська. Для балету вибрана музика народного артиста України Тараса Петриненка, сина видатної

● Голова Української громади РХ Микола Застрижний

РХ – Українська громада Республіки Хорватія та Українське культурно-просвітнє товариство "Дніпро" - Рієка. Маніфестація проведена за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія та Приморско-горанської жупанії (області).

Керівництво та члени УКПТ "Дніпро" з Рієки доклали великих зусиль, щоб програма маніфестації була багатою, різноманітною, неординарною та висвітлювала багатство української культури і разом з тим проблематику сьогодення України. Дякуючи наполегливій праці, знанням та вмінням організаторів, маніфестація відбулася на належному рівні, а програма складалася з кількох цікавих етапів.

Розпочалася маніфестація

● Ведучі заключного концерту Ольга Камінська і Романо Мартинчич

Ольга Камінська. У презентації взяли участь члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки з Осієка: піснями з репертуарної скарбниці кращих жіночих голосів з України прикрасили програму Оксана Стурко, Наталія Томків, Хана Пешо та Анжела Кнежевіч. Подарувала присутнім пісню і автор книги - народна артистка України, солістка Хорватського народного тетру в Рієці Ольга Камінська. На презентації були присутні представники хорватських засобів масової інформації та телебачення. Репортаж про маніфестацію українців у Хорватії продемонстрували в телевізійній передачі про національні меншини Республіки Хорватія "Призма".

Цікавим етапом маніфестації

української співачки, народної артистки України Діани Петриненко. Композиція балету під назвою "Я професійний раб" була написана ще в 1989 році. Двадцять учасників балетної вистави на чолі з Віталієм Клоком професійно провели глядачів крізь історію України та її нелегку боротьбу за свою незалежність, поставивши акцент на нинішній тривожній ситуації в Україні.

Заключним етапом маніфестації був концерт українських культурно-мистецьких товариств, які входять до складу Української громади Республіки Хорватія і діють у різних місцях Хорватії, зберігаючи національну ідентичність. На початку святкової програми гостей привітали ведучі голова УКПТ "Дніпро" з Рієки Ольга Камінська та молодий

● Солісти ансамблю "Енеїда" та оркестр "Оберіг" УКПТ "Дніпро" - Рієка

перспективний член того ж товариства Романо Мартінчич. До присутніх звернувся голова Української громади в РХ Микола Застрижний, який коротко розповів про діяльність Центральної організації українців у Хорватії та пояснив принцип щорічного проведення Центральної маніфестації української культури

в різних місцях Хорватії, де діють українські товариства.

Культурно-мистецьку програму, за традицією, відкрили організатори - члени УКПТ "Дніпро" - Рієка. Солісти ансамблю "Енеїда" Ольга Камінська, Сергій Кісельов та Даріо Берчіч під супровід оркестра "Оберіг" виконали духовний гімн

● УКПТ ім. Івана Франка - Вуковар

України "Боже великий, єдиний, нам Україну храни!". Оранжеровку для пісні зробив музикант з Києва Андрій Шусть. Як завжди, члени УКПТ "Дніпро" зачарували глядачів чарівними голосами та неповторними звуками музичних інструментів.

З хлібом на вишитому рушнику, в яскравих українських народних костюмах програму маніфестації продовжили члени Українського культурно-просвітнього товариства "Україна" зі Славонського Броду. У святковій програмі лунали українські пісні різних жанрів, а розвеселили публіку і українські народні танці у виконанні членів українських товариств.

Вперше в концертну програму була включена цікава вікторина про Україну та її визначних діячів, ведучою якої була Тамара Мравац. У вікторині брали участь глядачі, що внесло живу нотку взаємодії публіки і виступаючих на сцені. Найспритніші та найактивніші учасники вікторини були нагороджені призами.

Концерт маніфестації був дуже вдало спланований, а учасники програми ретельно підготувалися до нього. Кожен виступ був цікавим і ніс у собі безмежну любов до України, віру в її майбутнє, а також найбільше спільне бажання, щоб Україна перемогла і стала самостійною, розвинутою європейською країною.

Після культурно - мистецької програми спілкування продовжилося під час вечери на кораблі "Arca Fiumana".

Оксана Мартинюк

U Rijeci uspješno održana 8. Središnja manifestacija Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj

U Rijeci je 19. rujna 2015. godine uspješno održana 8. Središnja manifestacija Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj. Organizatori svečanog programa bili su Ukrajinska zajednica RH i Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Dnjipro" – Rijeka. Manifestacija je održana uz financijsku potporu Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije.

Predsjedništvo i članovi UKPD "Dnjipro" iz Rijeke potrudili su se kako bi program manifestacije bio bogat i raznolik, te kako bi se istaknulo bogatstvo ukrajinske kulture i ujedno aktualni problemi u Ukrajini.

Zahvaljujući napornom radu, znanju i vještinama organizatora, svečani pro-

gram koji se sastojao od nekoliko zanimljivih događanja, održan je na visokoj razini. Manifestacija je bila otvorena promocijom knjige Oljhe Kaminske "Znamenite Ukrajinke". Ukrajinske pjesme iz repertoarne škrinje najboljih ženskih glasova Ukrajine". Knjigu su predstavili Jesenka Miškov, prof. povijesti i arheologije i Oksana Martinjuk, prof. ukrajinskog jezika i književnosti te autorica knjige Oljha Kaminska, narodna umjetnica Ukrajine i solistica Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci. U promociji su sudjelovali i članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Lesja Ukrajinka" iz Osijeka, Oksana Sturko, Natalija Tomkiv, Hana Pešo i Anđela Knežević koje su "Pjesmama iz repertoarne škrinje najboljih ženskih glasova Ukrajine" uveličale pro-

gram. I autorica knjige, Oljha Kaminska otpjevala je pjesmu.

Promociji su nazočili predstavnici hrvatskih medija. U TV emisiji za nacionalne manjine "Prizma" prikazana je reportaža o djelatnosti Ukrajinaca u RH, predstavljanju knjige te zanimljivom programu 8. Središnje manifestacije Ukrajinaca u RH.

Zanimljiv dio programa bila je i baletna predstava pod nazivom "Mliječnim putem" u koreografiji Vitalija Kloka, koji je ujedno izveo glavnu ulogu. Glazbenu režiju vješto je pripremila Oljha Kaminska. Za baletnu predstavu odabrana je glazba narodnog umjetnika Ukrajine Tarasa Petrynenka, sina poznate ukrajinske pjevačice, narodne umjetnice Ukrajine Diane Petrynenko.

● Solisti UKPD "Andrij Pelih" - Šumeće

● Zbor KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani

● UKPD "Taras Ševčenko" - Kaniža

● Prezentaciju knjige uveličali su pjesmama članovi UKPD "Lesja Ukrajinka" - Osijek

Glazba za balet pod nazivom "Ja sam profesionalni rob" bila je napisana još 1989. godine. Dvadesetak sudionika baletne predstave na čelu s Vitalijem Klokrom kroz ples su predstavili povijest Ukrajine i njezinu tešku borbu za nezavisnost, stavljajući naglasak na trenutnu alarmantnu situaciju u Ukrajini.

Završni program manifestacije bio je koncert kulturno-umjetničkog stvaralaštva ukrajinskih udruga, članica Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske koje djeluju u različitim dijelovima Hrvatske, čuvajući nacionalni identitet.

Na početku svečanog koncerta goste su pozdravili predsjednica UKPD "Dnjipro" – Rijeka Oljha Kaminska i mladi perspektivni Romano Martinčić. Prisutnima se obratio i predsjednik Ukrajinske zajednice RH Nikola Zastrižni. Predsjednik je ukratko upoznao uzvanike s djelatnošću Središnje organizacije Ukrajinaca u RH, naglasivši da se Središnja manifestacija ukrajinske kulture svake godine organizira u različitim krajevima Hrvatske gdje djeluju ukrajinske udruge.

Kulturno-umjetnički program tradicionalno su otvorili organizatori, ove godine članovi UKPD "Dnjipro" iz Rijeke. Solisti ansambla "Eneida" Oljha Kaminska, Sergej Kiseljov te Darijo Berčić uz pratnju orkestra "Oberih" izveli su duhovnu himnu Ukrajine "Bože veliki, jedini, čuvaj nam Ukrajinu!" Aranžman za pjesmu napravio je glazbenik iz Kyjiva Andrij Šust. Kao i uvijek, članovi UKPD "Dnjipro" očarali su gledatelje prekrasnim glasovima i glazbom.

Program manifestacije nastavili su brojni članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Ukrajina" iz Slavonskog Broda. U svečanom programu bile su izvedene ukrajinske pjesme različitih žanrova te predstavljeni ukrajinski narodni plesovi u izvedbi članova ukrajinskih udruga.

Po prvi put u koncertni program uključen je bio zanimljiv kviz o Ukrajini i njezinim uglednicima koji je dodao veselu notu. Kviz je vodila Tamara Mravac a aktivni sudionici bili su nagrađeni malim poklonima.

Zaključni koncert je bio vrlo vješto isplaniran, a sudionici su kvalitetno prezentirali svoje nastupe. Svaka točka bila je zanimljiva te izražavala veliku ljubav prema Ukrajini, vjeru u bolju budućnost Ukrajine.

Nakon kulturno-umjetničkog programa druženje se nastavilo za vrijeme večere u restoranu na brodu Arca Fiumana.

Oksana Martinjuk

Novi župnik župe Uzvišenja Časnog Križa – o. Aleksandar Hmilj

● o. Ivan Barščevski

Sukladno dekretu vladike križevačkoga Nikole Kekića, u nedjelju 18. listopada ove godine na pjevanoj svetoj misi izvršena je primopredaja župe Uzvišenja časnog

križa u Slavonskom Brodu između dosadašnjega župnika oca **Ivana Barščevskog**, protojereja stavrofora, dekana slavonskog i župnika sibinskog i novoimenovanog župnika svećenika oca **Aleksandra Hmilja**.

Na bogoslužjenju je bilo nazočno mnogo vjernika i gostiju. Prilikom čina primopredaje službe dosadašnji župnik je novom predao epitrahilj (stolu) kojega je on dobio na poklon od svećenika Ivana Levickog a on je isti dobio od svog oca grkokatoličkog svećenika u Galiciji i donio sa sobom kada je došao služiti našim ljudima-vjernicima u Bosni tako da je ovaj epitrahilj poveznica i mladom svećeniku s pradomovinom Galicijom (Ukrajinom) odakle su naši predci doselili na ove prostore na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće u granicama ondašnje Austro-Ugarske Monarhije.

Nakon mise prigodan, vrlo nadahnuti govor održao je, u ime župne zajednice, Nikola Zastrižni koji je zahvalio dosadašnjem župniku na požrtvornom radu više od 40 godina točnije od samoga osnivanja ove župe a novom, mladom župniku poželio je dobrodošlicu i mnogo uspjeha u daljnjem radu. Svećenicima je predao prigodne darove a njihovim suprugama cvijeće. Ocu Ivanu Barščevskom, prigodno priznanje – Zahvalnicu,

● o. Aleksandar Hmilj

u ime župske zajednice predao je Mihajlo Semenjuk. Nakon svečanosti na prigodnom domjenku kojega su organizirali župljani, svi nazočni su se družili, razgovarali a i zapjevali nekoliko ukrajinskih pjesma.

Ovim činom slavonsko-brodsko župa je dobila mladoga svećenika-župnika, Aleksandra Hmilja, koji će zajedno sa župljanima nastaviti s uspješnim radom ne samo na duhovnom već i na kulturnom polju jer treba napomenuti da u Slavonskom Brodu uspješno djeluje već 37 godina Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo “Ukrajina”.

Dosadašnji svećenik, otac Ivan Barščevski, ostaje župnik u župi Sibinj gdje će i dalje aktivno vršiti svoj dušobrižničku službu, samo na manjem području, tako da će nakon mnogo godina napornog rada u Slavonskom Brodu, od kupnje kuće, izgradnje crkve i uspostave župe sada imati mnogo više vremena za odmor i svoje knjige kojih ima poput neke manje knjižnice.

Obadvojici želimo mnogo zdravlja i uspjeha u daljnjem radu na mnohaja i blahaja ljita.

Nikola Zastrižni

● o. Aleksandar Hmilj s župljanima

● Mladi svećenik s vjernicima u crkvi nakon prve svete mise

o. IVAN BARŠČEVSKI

Rođen 28. svibnja 1941. u selu Trnopolje (Bosna i Hercegovina). Gimnaziju završava u Pazinu i Zagrebu. Diplomirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. 30. Lipnja 1968. Godine vjenčao se sa Jozefinom Olenjuk sa kojom ima troje djece od kojih je sin jedinač također svećenik. Za svećenika ga je zareadio vladika Gabrijel Bukatko 15.rujna 1968. Godine u Kozarcu. Od te godine pa do studenog 1973. upravlja župom u Devetini a zatim je premješten u Sibinj gdje se i danas nalazi.

Neko vrijeme je upravljao i župom u Kaniži. Kupio je, zajedno sa vjernicima, kuću za dušobrižnički centar u Slavonskom Brodu gdje je kasnije izgrađena crkva.

o. ALEKSANDAR HMILJ

Aleksandar Hmilj, rođen 21.1.1989. godine u Banja Luci (Bosna i Hercegovina), kršten 19.3.1989. godine u župi

o. I. Barščevski predaje epitrahilj o. A. Hmilju

Preobraženja Gospodnjeg u Prnjavoru, sin Jaroslava i Marije Hmilj r. Stupjak, upisao OŠ Nikola Tesla u Prnjavoru 1996. godine, Prnjavorsku Gimnaziju - opći smjer u Prnjavoru 2004. godine. Po uspješnom završetku srednje škole primljen je u Grkokatoličko sjemenište Križevačke eparhije 2008. godine i iste godine upisuje se na preddiplomski studij filozofije na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu gdje završava tri godine studija filozofije te prelazi na diplomski studij teologije 2011. godine na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove također u Zagrebu gdje je diplomirao 23.3.2015. godine. Red podđakonata primio je 28.3.2015. godine u župi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu. Vjenčan je s Majom Hmilj r. Kemfelja 9.5.2015. u župi Preobraženja Gospodnjeg u Jastrebarskom. Red đakonata primio je 14.6.2015. godine u župi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu. Svećenički red primio je 9.8.2015. u župi Preobraženja Gospodnjeg u Prnjavoru. Prva župa mu je Slavonski Brod.

Заслужений журналіст України Андрій Цаплієнко відвідав Вуковар

● Андрій Цаплієнко на Овчарі

● Ю. Кошій, С. Бойко, М.Семенюк -Сімеунович, А. Цаплієнко, В. Ворас

19 жовтня 2015 року гостями Українського культурно-просвітнього товариства ім. Івана Франка у Вуковарі були представники української телевізійної компанії "1+1" із Києва -журналісти Андрій Цаплієнко та Юрій Кошій.

Заслужений журналіст України, автор кількох проєктів, військовий кореспондент, ведучий та сценарист Андрій Цаплієнко робив репортажи під час конфліктів у Афганістані, Македонії, Іраку, в Криму та на сході України під час антитерористичної операції. Головна мета його подорожі до Хорватії – детальне ознайомлення з трагічними подіями у Хорватії, зокрема в місті-герої Вуковарі, яке стало символом найбільшого страждання під час Вітчизняної війни 1991-1998 років та порівняння боротьби хорватів за незалежність своєї держави з боротьбою за незалежність і

територіальну єдність українців нині.

У Вуковарі гостей зустріли голова Ради української національної меншини міста Вуковар Марія Семенюк-Сімеунович разом з представниками українського товариства ім. Івана Франка.

Після знайомства та розмови, члени товариства Степан Бойко, Петро Ступ'як, Василь Ворас показали гостям місто, ознайомили їх з минулим та сьогоденням Вуковара та поділилися своїми спогадами. Гості відвідали Величний Хрест – пам'ятник загиблим за незалежність Хорватської держави, Меморіальний цвинтар Вітчизняної війни, де разом із хорватськими захисниками поховані і українці, які загинули за незалежність Хорватії, Меморіальний будинок Овчара, пройшлися вулицями міста, на яких ще й досі видно сліди війни...

Того ж вечора журналісти з Києва

були гостями в оселі найстаршої представниці українського товариства ім. Івана Франка пані Марії Жак, яка під час війни втратила майже всю родину. Схвилювано, зі сльозами на очах пані Марія розповіла гостям про ті сумні й тяжкі події в її житті, поділилася незабутніми спогадами. З турботою та хвилюванням розпитувала вона про ситуацію в Україні, співчуючи матерям, які також згубили своїх дітей, рідних та близьких людей.

Гості, в свою чергу, розповіли про події в Україні.

Неймовірно схожими виявилися події у двох різних країнах, неможливо схожі долі людей у різних кінцях світу... Схожі сумні сторінки історії поєднують Хорватію з Україною.

Розмова закінчилася вірою в перемогу, розвиток та краще майбутнє України.

Тетяна Рамач

Obama izdvojio 20 milijuna USD za obuku ukrajinskih specijalnih snaga

Svega dan nakon što je Ukrajina potvrdila da će američki instruktori početi trenirati njihove specijalne snage, američki predsjednik Obama odobrio je 20 milijuna USD za financiranje obuke ukrajinskih snaga i sličnih aktivnosti.

Za vrijeme gostovanja u New Yorku ukrajinski predsjednik Petro Porošenko pohvalio se činjenicom da će ukrajinski specijalci dobivati obuku od američkih

instruktora. "Dogovorili smo kako će najbolji američki instruktori napokon započeti s obukom ukrajinskih specijalnih snaga, počevši od studenog", rekao je Porošenko za vrijeme sastanka s ukrajinskom dijasporom u New Yorku.

Za vrijeme govora pred UN Generalnom Skupštinom Porošenko je pak oštro prozvao Rusiju ističući kako su izveli agresiju na Ukrajinu.

Hollande i Merkel priopćili rezultate susreta "normandijske četvorke"

Što se tiče statusa istočnih regija Ukrajine, dogovorili smo se da takozvani specijalni zakon za ove teritorije treba stupiti na snagu od dana održavanja izbora, izjavio je francuski predsjednik.

Predsjednik Francuske François Hollande i kancelarka Njemačke Angela Merkel su poslije pregovora "normandijske četvorke" u Parizu, u kojima su sudjelovali i predsjednik Rusije Vladimir Putin i predsjednik Ukrajine Petar Porošenko, priopćili da rezultati pregovora ulijevaju optimizam.

"Možemo biti zadovoljni rezultatima sastanka o Ukrajini, oni ulijevaju optimizam", izjavila je Merkel.

"Danas smo uspjeli postići napredak koji će omogućiti da se izbjegnu buduće žrtve", izjavio je francuski predsjednik.

"Izbori (u Donbasu) trebaju biti održani u skladu s ukrajinskim zakonom. Potrebno je da ovi izbori budu organizirani u okviru radne grupe, kako bi njihovi rezultati bili neosporni", istaknuo je Hollande.

"Mi smo se obratili zainteresiranim stranama s apelom da sudjeluju u ovom procesu", istaknuo je francuski predsjednik.

"Što se tiče statusa istočnih regija (Ukrajine), dogovorili smo se da takozvani specijalni zakon za ove teritorije treba stupiti na snagu od dana održavanja izbora. On će najprije imati privremeni karakter, a zatim će prijeći u stalnu fazu, kada će biti jasno da su održani izbori neosporni", izjavio je Hollande.

"Govorili smo i o tako važnom pitanju kao što je amnestija, koja bi tre-

bala stupiti na snagu zajedno s izborima, i da svi kandidati za vrijeme izbora trebaju dobiti imunitet", dodao je francuski predsjednik.

Što se tiče realizacije Minskog sporazuma, Hollande je izjavio da će za to "najvjerojatnije biti potrebno više vremena", nego što je planirano, tj. proces neće biti završen do kraja 2015. godine.

"Uspjeli smo postići dogovor što se tiče povlačenja teškog naoružanja", istaknula je Merkel.

"Postoji nada u napredak. Krećemo se jedni prema drugima", dodala je njemačka kancelarka.

"Dogovorili smo se da će se ministri vanjskih poslova susresti u studenom kako bi razmotrili napredak u realizaciji Minskog sporazuma", izjavio je Hollande.

Ukrajina ostaje visok politički prioritet Europske unije

Gostujući u emisiji Paralele na HTV-u, šef Promatračke misije EP-a za lokalne izbore u Ukrajini Andrej Plenković govorio je o političkom i gospodarskom kontekstu Ukrajine uoči predstojećih izbora koji će pridonijeti razvoju demokracije i europskoj orijentaciji zemlje

Plenković je istaknuo da je slanjem Promatračke misije na lokalne izbore u Ukrajini Europski parlament potvrdio da je Ukrajina ostala visok politički pri-

oritet EU-a. Sedmero promatrača EP-a pridružit će se misiji međunarodnih promatrača u okviru Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, Vijeća Europa te Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti.

Rekao je da su lokalni izbori treći po redu nakon Euromajdana i trebaju zaokružiti demokratski ciklus nove moderne Ukrajine, koja je usmjerena na europski put, reformski proces i reintegraciju teritorija. Uvjeren je kako će izbori biti provedeni u skladu s ukrajinskim zakonima i međunarodno priznatim standardima OEES-a i Vijeća Europe.

Kao predsjednik Delegacije EP-a za odnose s Ukrajinom Plenković je ustvrdio da će lokalni izbori biti snimka stanja trenutnog raspoloženja u Ukrajini koja se nalazi u osjetljivom političkom, gospodarskom i socijal-

nom ozračju.

Naglasio je da Europska unija daje veliku podršku Ukrajini u provedbi Sporazuma o pridruživanju, kao i kroz ukupnu makrofinancijsku pomoć za stabiliziranje javnih financija i plaćanje socijalnih potreba, u okolnostima kada velike proračunske troškove čine antiterorističke operacije te zbrinjavanje gotovo 1,5 milijuna prognanika u zemlji.

Ponovio je jedinstveno stajalište EU-a da je uvjet za ukidanje restriktivnih mjera Rusiji puna provedba Sporazuma iz Minska i povratak Krima u ustavnopravni poredak Ukrajine.

Bitno je da se Ukrajina zadrži visoko na vanjskopolitičkoj listi prioriteta EU-a te da se provodi Sporazum o pridruživanju i odlučna borba protiv korupcije u zemlji, zaključio je Plenković.

Ukrajina povlači lako topništvo s istoka zemlje

Ukrajinski predstavnici i separatistički čelnici prošli su se tjedan složili u pogledu povlačenja oružja u istočnoj Ukrajini, koje pobunjenici smatraju potencijalnim “završetkom sukoba” s ukrajinskom vladom.

Ukrajina je počela s povlačenjem tenkova i lakog topništva s bojišnice u istočnoj regiji Luhansku u skladu s nedavnim dogovorom s proruskim separatistima, izvijestila je ukrajinska vojska.

Ukrajinski predstavnici i separatistički čelnici prošli su se tjedan složili u pogledu povlačenja oružja u istočnoj Ukrajini,

koje pobunjenici smatraju potencijalnim “završetkom sukoba” s ukrajinskom vladom.

Po podacima što ih je krajem kolovoza objavila vojska, u području sukoba Ukrajina ima 360 tenkova i oko 1400 oklopnih vozila. Čačuk je kazao da je povlačenje dogovoreno i s predstavnicima OEES-a te da bi trebalo biti završeno u idućih 14 dana.

Na istočnim ukrajinskim teritorijama održava se prekid vatre, a obje strane izvješćuju o njegovu sporadičnom kršenju.

direktno.hr
05.10.2015.

Ukrajinske vlasti upozoravaju kako će prekinuti povlačenje oružja ukoliko se nastave napadi pobunjenika: “Primirje je u 24 sata prekršeno čak 9 puta”

Ukrajinske vlasti poručile su kako će prekinuti povlačenje lakog naoružanja s fronte na istoku zemlje ukoliko se nastave napadi pobunjenika, rekao je visoki ukrajinski dužnosnik, Oleksandr Turčin, tajnik ukrajinskog Vijeća za nacionalnu sigurnost i obranu. Naime, on tvrdi kako po-

bunjenici napadima krše primirje - ističe kako se u zadnjih 24 sata desilo čak devet takvih napada.

Ipak, primirje se relativno dobro drži od rujna, mada obje strane jedna drugu optužuju za sporadične napade.

Podsjetimo, sukobi između ukra-

jinskih snaga i pobunjenika izbili su u proljeće 2014. na istoku zemlje, primarno na prostoru provincije Luhansk i Doneck. Od onda je ubijeno preko 8.000 osoba. Prostor ovih provincija danas se nalazi pod kontrolom pobunjenika.

advance, 05.11.2015.

Jacenkuk od Rusije zahtijeva restrukturiranje ukrajinskog duga, zaprijetio sudom

Ukrajinska vlada postavila je ultimatum Rusiji zaprijetivši da će slučaj ukrajinskog duga završiti na sudu ako Moskva do 29. listopada ne pristane na restrukturiranje zajma od tri milijarde dolara, koji je dala Kijevu.

“Predlažemo Rusiji da do 29. listopada donese odluku hoće li iste uvjete kao drugi kreditori ili se oni smatraju jedinstvenima. Ako se smatraju jedin-

stvenima, mi smo spremni na suočenje pred sudom”, rekao je ukrajinski premijer Arsenij Jacenkuk novinarima.

Ukrajina je predložila da joj Rusija smanji iznos duga za 20 posto. Jacenkuk je rekao da je 75 posto komercijalnih kreditora prihvatilo taj uvjet restrukturiranja duga na sastanku održanom u srijedu u Londonu. “Jedina zemlja koja se tome protivi je Rusija”, dodao je ukrajinski premijer.

Ruski predsjednik Vladimir Putin pozvao je u utorak Međunarodni monetarni fond (MMF) da spremi dodatne tri milijarde dolara za Ukrajinu kako bi mogla otplatiti dug Rusiji.

Glasnogovornik Kremlja Dmitrij Peskov izjavio je da je stajalište Moskve o restrukturiranju ukrajinskog duga ostalo nepromijenjeno, javila je agencija TASS.

U međuvremenu je Jacenkuk rekao

da ukrajinsko ministarstvo energetike ugrožava zajam EBRD-a od 300 milijuna dolara. On nije objasnio što je ministarstvo učinilo da je ugrozilo taj zajam nego je samo rekao da će njegova vlada u petak održati sastanak s međunarodnim financijskim institucijama, uključujući EBRD, kako bi razgovarali o tom pitanju. EBRD je odobrio taj zajam u rujnu za kupnju plina iz Europe.

Ukrajina prima stranu financijsku pomoć, a u prosincu mora otplatiti dug Rusiji koja je prije dvije godine dala tri milijarde dolara tadašnjem ukrajinskom predsjedniku Viktoru Janukoviču, smijenjenom na uličnim prosvjedima. Ruski ministar financija Anton Siluanov izjavio je nedavno da Rusija priprema “konkretan akcijski plan” u slučaju ako Ukrajina ne vrati novac.

Hina, 15.10.2015.

Ukrajina ukinula zračni promet s Rusijom, Moskva ih bezuspješno pokušala odgovoriti

Letovi između Ukrajine i Rusije bit će zabranjeni od ovog vikenda nadalje, unatoč naporima ruskim dužnosnika, rekao je ukrajinski ministar za infrastrukturu.

“Od 25. listopada 2015. godine neće biti zračnog prometa s ruskim gradovi-

ma”, rekao je Andrij Pivovarski novinarima, objavila je ruska novinska agencija TASS.

Ruski i ukrajinski dužnosnici susreli su se u Bruxellesu jer je ruska strana pokušavala do zadnjeg trenutka spriječiti ukrajinske planove o ukidanju letova

između dvije zemlje.

Ruski ministar prometa Maksim Sokolov rekao je novinarima da će se njegova zemlja nastaviti zalagati da se zabrana ukine.

Hina, 23.10.2015.

Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu

● Zbor KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani

● Prisutnima se obratio predsjednik UKPD "Kobzar" - Zagreb Slavko Burda

U subotu, 10. listopada 2015. godine u organizaciji Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Kobzar" – Zagreb, Ukrajinske zajednice Grada Zagreba, Veleposlanstva Ukrajine u RH i Savjeta za

lonili se velikom pjesniku, proroku, humanisti i preporoditelju, apostolu pravde i istine, najvećem sinu ukrajinskoga naroda – genijalnom pjesniku Tarasu Ševčenku.

Nakon polaganja cvijeća članovi glazbene skupine KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana otpjevali su hrvatsku i ukrajinsku himnu, a sve nazočne u ime organizatora srdačno je pozdravio Slavko Burda.

Student Vasylyj Ros je nadahnuo i na visokoj umjetničkoj razini na ukrajinskom književnom jeziku recitirao pjesmu Tarasa Ševčenka "Meni odnakovo", a glazbena skupina iz Lipovljana je otpjevala pjesmu na riječi Tarasa Ševčenka "Povij viter na Ukrajinu".

Prigodnim govorima obratili su se nazočnima bivši veleposlanik RH u Ukrajini, g. Đuro Vidmarović i veleposlanik Ukrajine u RH Oleksandr Levčenko. Kod stabla kestena i spomen-kamena prijateljstva ukrajinskoga i hrvatskoga naroda u Ukrajinskoj ulici počeo je drugi dio kulturno-umjetničkog programa.

Za sve koji nisu bili kod spomenika još jednom su otpjevane himne u izvedbi glazbene skupine iz Lipovljana.

Svim nazočnima se u ime organizatora obratio Slavko Burda te bivši veleposlanik RH u Ukrajini Đuro Vidmarović, veleposlanik Ukrajine u RH Oleksandr

Levčenko te počasni konzul Ukrajine u Hrvatskoj Nikola Turčić.

U kulturno-umjetničkom programu sudjelovali su: glazbena skupina KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana s izvođenjem ukrajinskih narodnih pjesama, gost iz Ukrajine pisac i književnik Oleksandr Irvanec s čitanjem poezije posvećene Euromajdanu. Pisca Oleksandra Irvanca iz Ukrajine predstavio je književnik-diplomat Jurij Lysenko, dok je Olena Ciglenjak, profesorica glazbe u Glazbenoj školi otpjevala ukrajinske pjesme na riječi Tarasa Ševčenka "Zacvila v dolynji červona kalyna", "Taka jiji dolja o Bože mij mylij"; Oljha Kaminska, operna pjevačica HNK pl. Ivana Zajca iz Rijeke otpjevala je ukrajinsku narodnu pjesmu "Vivci moji vivci", a student Vasylyj Ros izveo je humoresku ukrajinskog pjesnika Stepana Romanoviča.

Kulturno-umjetnički program završila je pjevačka skupina iz Lipovljana sa sletom ukrajinskih narodnih pjesama.

Na kraju su se svi sudionici manifestacije "Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu" na otvorenoj sceni u parku u Ukrajinskoj ulici mogli, zahvaljujući glavnom sponzoru, počastiti i okrijepiti, a druženje je u veselom i prijateljskom tonu nastavljeno u restoranu Stara zagrebačka škola.

Slavko Burda

● Đuro Vidmarović

nacionalne manjine RH, u Novom Zagrebu, u naselju Travno, u Ukrajinskoj ulici kod spomenika Tarasa Ševčenka te stabla kestena i spomen-kamena prijateljstva ukrajinskoga i hrvatskoga naroda održana je tradicionalna kulturna manifestacija "Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu".

Prvi dio kulturne manifestacije održan je kod spomenika pjesnika Tarasa Ševčenka. Na početku manifestacije organizatori su u ime svih sudionika, uzvanika i gostiju položili cvijeće i pok-

● Zbor KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani

● Predstavnici Veleposlanstva Ukrajine u RH pozdravili prisutne

X. Večer ukrajinske pjesme i plesa u Lipovljanima

Članovi KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani 3. listopada 2015. godine u Društvenom domu Lipovljani organizirali su tradicionalnu X. Večer ukrajinske pjesme i plesa. Na svečanosti je bilo prisutno oko 150 gledatelja, među kojima i uvaženi gosti: saborski zastupnik Veljko Kajtazi, predsjednica Općinskog vijeća Općine Lipovljani Anka Doležal, gradonačelnik Grada Novske Vlado Klasan, župnik grkokatoličke crkve sv. Ane Lipovljani Igor Fedešen, članica Savjeta za nacionalne manjine RH Marija Semenjuk, ravnateljica OŠ Josipa Kozarca Lipovljani Mirjana Faltis, predsjednica Matice Hrvatske ogranak Lipovljani Melita Lenička, predsjednica MPZ "Lira" Lipovljani Nevenka Zorić, predsjednik Češke

besede Lipovljani Mirko Knjižek, predsjednik Udruge umirovljenika Lipovljani Miroslav Horvat.

Program je počeo pjevanjem himni Republike Hrvatske i Ukrajine u izvedbi pjevačke skupine "Karpata", da bi potom voditeljice programa s mnogo lijepih riječi o Ukrajincima u Lipovljanima na hrvatskom i ukrajinskom jeziku upoznale prisutne u dvorani.

Predsjednik Društva ukrajinskih Lipovljani Mirko Knjižek je predstavio djelatnosti Društva i suživot u Lipovljanima, te pozdravio sve prisutne, a posebno uvažene goste te im zahvalio za dolazak na manifestaciju. U ime domaćina, Općine Lipovljani, pozdravne riječi su uputili: predsjednica Općinskog

vijeća Općine Lipovljani Anka Doležal, gradonačelnik Grada Novska Vlado Klasan, saborski zastupnik Veljko Kajtazi, koji je ujedno i otvorio manifestaciju.

Pjevačka skupina Društva "Karpati" je izvela tri ukrajinske pjesme, VS "Rusalka" iz Kutine otpjevale su uz pratnju tamburice tri prigodne hrvatske pjesme. Gošća manifestacije Ana iz Praga izrazila je želju dati svoj doprinos ovoj manifestaciji te je odrecitirala prigodno komponiranu pjesmu, prikazavši povezanost Ukrajinaca u Lipovljanima sa sadašnjim stanjem u Ukrajini, te otpjevala pjesmu "Ja se konja bojim".

Nastup UKPD "Dnipro" iz Rijeke je bilo nešto posebno i neuobičajeno u Lipovljanima. Prekrasne ukrajinske pjesme "Mjesec na nebu", "O mili moj" i "Čornobryvci" otpjevali su operni pjevači Oljha Kaminska i Sergej Kiselev. Baletnu predstavu "Revolucionar" izveo je Vitalij Klok, a dijelom baletne predstave "Mliječnom stazom" koreografa Vitalija Kloka predstavila se plesna skupina iz Rijeke.

Na kraju kulturnog programa članovi UKPD "Ivan Franko" iz Vukovara interpretirali su ukrajinske pjesme.

Svim sudionicima programa podijeljene su zahvalnice i prigodni pokloni. U nastavku je uslijedila večera i zajedničko druženje.

Ivan Semenjuk

Dani europske baštine – Park prirode Lonjsko polje

U kulturno-umjetničkom programu zvučale ukrajinske pjesme u izvedbi KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana

Na poziv organizatora, Park prirode Lonjsko polje Općine Jasenovac i TZ Općine Jasenovac, članovi KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani odazvali su se i nastupili na kulturno-umjetničkom programu u Krapju 26. rujna 2015. godine na manifestaciji Dani europske baštine - Dani otvorenih vrata - Park prirode Lonjsko polje.

Program je planiran u trajanju od dva dana, u sklopu kojega je organizirano više događanja: izložba "Posoblje i pokućstvo u tradicionalnom posavskom domu", rekreativna biciklijada, likovna kolonija, Okrugli stol na temu "Operativni program za razvojne programe obnove kulturne baštine", razgledavanje tradicijskih drvenih kuća u Krapju i druge aktivnosti.

Kao prateći programi organizirana je vožnja konjskom zapregom, jahanje konja, strelčarstvo, vožnja brodom po Savi i kanuima na Strugu, nogomet... U sklopu kulturno-umjetničkog programa, nakon mimohoda sudionika od crkve sv. Antuna do improvizirane pozornice u središtu sela, uslijedio je i kulturno-umjetnički program koji su otvorili mladi domaćini - polaznici OŠ "Jasenovac", područna škola Krapje. Nakon njih, uslijedio je nastup KUD-a "Šubić" iz Novske, zatim KUD-a "Kolo" iz Starog Grabovca, te Udruge za očuvanje kulturne baštine Jasenovac.

Nakon prikaza hrvatske kulture, uslijedio je nastup pjevačke skupine KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani, koji su izvedbom ukrajinskih pjesama oduševili

prisutne gledatelje. Zatim je domaćin, udruga "Krapljani" svojim nastupom zaključio kulturni program.

Povodom Dana europske graditeljske baštine, Park prirode Lonjsko polje izdao je 1. broj novina pod nazivom "Čardak", u kojem ravnatelj Javne ustanove Park prirode Lonjsko polje g. Ivor Stanivuković piše da je Zakonom o zaštiti prirode u Hrvatskoj zaštićeno 420 područja među kojima i Lonjsko polje koje se nalazi u Sisačko-moslavačkoj županiji i najveće je zaštićeno poplavno područje dunavskog sliva. Ovdje je zabilježeno 250 vrsta ptica od kojih se 170 ovdje gnijezdi, pa je stoga ovo područje uvršteno na listu važnih ornitoloških područja Europe.

Selo Čigoč nalazi se u sklopu Lonjskog polja, zbog velikog broja gnijezda roda, prozvano je europskim selom roda. Aludirajući na misao Josipa Kozarca za slavonsku šumu, prof. dr. sc. Mato Bartoluci u svom prilogu o razvoju ruralnog turizma u istoj brošuri završava svoj prilog s mislima: "Tko jednom dođe u Lonjsko polje, uvijek će mu se vraćati i nikada ga neće zaboraviti".

Ivan Semenjuk

Uspješni nastupi UKPD "Ukrajina" – Slavonski Brod

Članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Ukrajina" iz Slavenskog Broda uspješno realiziraju svoj program koji je planiran za 2015. godinu, prezentirajući ukrajinsku kulturu na mnogobrojnim pozornicama diljem Lijepe naše, i inozemstva.

UKPD "Ukrajina" – Slavonski Brod zajedničkom izvedbom zahtjevne koreografije "Zaporoški herc". Folklorni ansambl je izveo i poznati ukrajinski ples "Hopak". Izvođači su burnim pljeskom nagrađeni od strane gledatelja. Nakon nastupa u Laslovu žurno se krenulo u

U lipnju su uspješno održana dva nastupa i to prvo u Laslovu, a zatim u Dardi. U Laslovu je u organizaciji KUD-a "Petefti Šandor" održana smotra folklora povodom Dana sela. Pored domaćih i mnogih gostujućih folklornih grupa, Laslovčanima su se, nakon mimohoda kroz selo, predstavili članovi orkestra, mješovitog pjevačkog zbora, dramsko-literarne sekcije te folklornog ansambla

Dardu, na 9. Međunarodnu smotru folklora nacionalnih manjina. Zbog nastupa u Laslovu, u Dardi je propušten svečani mimohod, ali je nastup sekcija: orkestra, mješovitog pjevačkog zbora, dramsko-literarne i folklornog ansambla Društva u izvođenju "Zaporoškog herca" bio izvrstan. U lijepim ukrajinskim nošnjama, uvežbanim plesom i brojnošću plijenili su pozornost tisuće

gledatelja koji su ih nagradili srdačnim aplauzom. Po završetku programa slijedilo je druženje i večera u organizaciji domaćina.

– 5. srpnja 2015. članovi UKPD "Ukrajina" – orkestar, mješoviti pjevački zbor, dramsko-literarna sekcija i folklorni ansambl, sudjelovali su na manifestaciji "Červona kalyna" u Devetini u BiH. To je manifestacija na kojoj se tradicionalno okupljaju ukrajinska društva iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije. Ove godine, pored društava iz Prijedora, Prnjavora, Banja Luke, iz RH gostovale su ukrajinske udruge: KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana, UKPD "Ivan Franko" iz Vukovara i UKPD "Ukrajina" iz Slavenskog Broda. Nakon svete mise u grkokatoličkoj crkvi, na pozornici ispred crkve, u hladu stoljetnih hrastova održan je kulturno-umjetnički program. Članovi UKPD "Ukrajina" izveli su ples "Vezilje" "Zaporoški herc", a zbor je otpjevao dvije pjesme: "V sadu huljala" i "Oj susidko". Nakon ručka, nastavljeno je ugodno druženje kroz pjevu, ples i sportska natjecanja.

– 13. rujna 2015. pod pokroviteljstvom Požeško-slavonske županije i Općine Jakšić u organizaciji HKUD "Slavonija" iz Jakšića organizirana je kulturna manifestacija 14. Smotra folklora "Pjesmom u jesen" koja je ove godine poprimila međunarodni karakter dolaskom dvaju društava iz inozemstva – Mađarske i BiH. Na ovogodišnjoj smotri su nastupila kulturno-umjetnička društva iz Jajca (BiH), Ličkog Lešća, Privlake, Stupnika kraj Zagreba, Širokog Brijega (BiH), Starih Jankovaca i Oriovca, UKPD "Ukrajina" iz Slavenskog Broda, te kao domaćini KUD "Slavonija" iz Jakšića. Uz KUD-ove nastupili su i članovi Matice Slovačke iz Jakšića te Udruga za očuvanje baštine "Slavonika" iz Našica koje se predstavila kroz modnu reviju. Smotri folklora prethodila je povorka s konjskim zapregama konjogojstvenih udruga "Vallis Aurea" iz Pleternice i Požege. Folklorni ansambl UKPD "Ukrajina" izveo je atraktivan ples "Hopak".

– 19. rujna 2015. pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine RH u organizaciji Ukrajinske zajednice RH i UKPD "Dnipro" – Rijeka, u Rijeci je održana Središnja manifestacija Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj. Na samome početku kulturno-umjetničkog programa folklorni ansambl UKPD "Ukrajina" izveo je "Pozdravni ples", te

● Članovi UKPD „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda kod spomenika Tarasa Ševčenka u Zagrebu

tako pozdravio sve nazočne, publiku i sudionike programa. Članovi UKPD „Ukrajina“ – orkestar, mješoviti pjevački zbor, dramsko-literarna sekcija i folklorni ansambl, izveli su „Zaporoški herc“. Na putu za Rijeku članovi Društva su prvi puta zajedno posjetili i položili vijenac kod spomenika Tarasa Ševčenka u Zagrebu.

– 20. rujna 2015. u organizaciji Grada Slavonskog Broda održan je 5. Dječji sajam. Na sajmu se, pored mnogih dječjih udruga koje se bave kulturno-umjetničkim radom, predstavila i dječja skupina Društva „Ukrajina“. Ovom prigodom izveli su ples „Repa“ i „Veseli ples“ – splet ukrajinskih dječjih plesova.

– 17. rujna 2015. godine dječja sku-

pina UKPD „Ukrajina“ nastupila je u Laslovu na Drugoj dječjoj smotri, gdje je nastupilo 13 društava s preko 350 sudionika u programu. Maleni članovi folklorne dječje skupine UKPD „Ukrajina“, uz toplo ozračje i naklonost gledatelja, uspješno su izveli tri plesa: „Repa“, „Kolomyjka“ i „Veseli ples“ za što su bili nagrađeni burnim aplauzom.

Jasna Bek

Članovi UKPD „Taras Ševčenko“ na manifestaciji „Kolo na Matniku“

S početkom jeseni za članove Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže dolaze i novi nastupi. Društvo je 6. rujna 2015. Godine sudjelovalo na tradicionalnoj smotri kulturnog stvaralaštva pod nazivom „Kolo na Matniku“ u organizaciji KUD-a „Posavac“ iz Kaniže.

Selo Kaniža je posebno po tome što su kuće u selu raspložene u dva reda i rastavljene velikom poljanom. Zeleni lijepi prostor između dva reda kuća nazvan je Matnik. Na tom prostoru Kanižani odavnina plesom, pjesmom i igrom

pozdravljaju odlazak ljeta, naporan rad u polju, te dočekuju dolazak plodne jeseni. Mještani sela i gosti se okupljaju u velikom kolu nasred Matnika, igraju i pjevaju, predstavljaju svoju kulturu, tradiciju, običaje.

Članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ - Kaniža uvijek pomažu u organizaciji ove velike manifestacije isto tako kao što i članovi KUD-a „Posavac“ pomažu njima.

U kulturno-umjetničkom programu svake godine sudjeluju mnogobrojne udruge. Članovi UKPD „Taras

Ševčenko“ predstavili su ukrajinski narodni ples sa sve tri plesne sekcije. Gosti su bili oduševljeni ukrajinskim narodnim plesom.

Zbog nastupa na mnogobrojnim manifestacijama, članove UKPD „Taras Ševčenko“ i njihove nastupe već poznaju u velikom dijelu Hrvatske te susjedne BiH.

Na takvim manifestacijama članovi ukrajinske udruge iz Kaniže stječu nova prijateljstva i dobivaju pozive na mnoge kulturne događaje.

Mirjana Has

U Kaniži održana 10. manifestacija posvećena Tarasu Ševčenku

● Željko Has

● Nikola Zastrižni

● Stjepan Jakić

● Oleksandr Levčenko

Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske i Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Taras Ševčenko" iz Kaniže već desetu godinu zaredom organiziraju manifestaciju posvećenu velikom ukrajinskom piscu, preporoditelju nacionalne svijesti, slikaru, pjesniku i domoljubu Tarasu Ševčenku. Njegovo ime ponos-

izložbe: izložba radova sekcije vezilja, te izložba dječjih radova učenika OŠ "Antun Matija Reljković" Bebrina koji izučavaju ukrajinski jezik te njeguju ukrajinsku kulturu u školi.

Drugi dan manifestacije bila je organizirana višenacionalna smotra pjesme i plesa, predstavljanje nacionalne kul-

KUD "Posavac" iz Kaniže, češka manjina "Češka Obec" Bjelovar, KUD "Moslavina" iz Garešnice, KUD "Paklenica" iz Paklenice.

Kroz program su djeca OŠ "Antun Matija Reljković" koja izučavaju ukrajinski jezik, a u ovoj školi ima najviše učenika koji pohađaju nastavu materinskog jezika u RH, recitirala Ševčenkove pjesme.

Velika čast je bila ugostiti na manifestaciji veleposlanika Ukrajine u Republici Hrvatskoj Oleksandra Levčenko koji je nazočio programu.

Najmlađi članovi udruge dočekali su veleposlanika ispred novoga Doma s kruhom na vezenom ručniku. Manifestaciji su nazočili visoki uzvanici: načelnik Općine Bebrina Stjepan Jakić, predsjednik Ukrajinske zajednice RH Nikola Zastrižni, predstavnici ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije Mihajlo Semenjuk, Sisačko-moslavačke županije Mirko Fedak, predstavnici OŠ "Antun Matija Reljković", dekan župnik o. Nikola Stupjak te mnogi mještani, štovatelji ukrajinske kulture iz Kaniže, općine Bebrina i Brodsko-posavske županije.

Manifestacija je upriličena u novootvorenom Društvenom domu koji može primiti veliki broj gledatelja.

Ovako velika i dobro organizirana manifestacija je plod zajedničke suradnje UKPD "Taras Ševčenko", Mjesnog odbora i svih udruga sela Kaniže: lovača, tenisača, nogometaša, vatrogasaca, KUD-a Posavac.

Cijelokupan program manifestacije aktivno je bio popraćen medijima.

Dana 19. rujna 2015. godine članovi UKPD "Taras Ševčenko" iz Kaniže svoju djelatnost su predstavili u Rijeci na 8. Središnjoj manifestaciji Ukrajinaca u RH. Do kraja godine ima još puno planiranih kulturnih aktivnosti koje će članovi UKPD "Taras Ševčenko" uspješno ostvariti.

Mirjana Has

no nosi ukrajinska udruga u Kaniži. Manifestacija pod nazivom "Tuđem se učite i svoga se ne stidite" održana je 11. i 12. rujna 2015. godine pod pokroviteljstvom i uz financijsku potporu Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Općine Bebrina.

Program manifestacije bio je podijeljen u dva dijela.

Prvog dana predstavljene su dvije

ture pod nazivom "Tuđem se učite i svoga se ne stidite".

Osim ukrajinskih pjesama i plesova brojnom gledateljstvu su prikazani i bunjevački plesovi, slavonska kola, češke igre i pjesme, vranjski plesovi. U programu su sudjelovali članovi ukrajinskih udruga "Taras Ševčenko" iz Kaniže, "Lesja Ukrajinka" iz Osijeka, "Karpati" iz Lipovljana, domaćini -

Jesenski nastupi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća

Grad Čazma već nekoliko godina zaredom organizira susrete kulturno-umjetničkih udruga. Starija plesna skupina UKPD "Andrij Pelih" – Šumeće zajedno sa svojim vjernim prijateljima iz KUD "Šokadija" iz Šumeća odazvali su se pozivu u Čazmu i 12. rujna 2015. go-

dine uspješno predstavili svoju kulturnu baštinu, na manifestaciji 2. Eko sajam u Čazmi.

Nakon dolaska u Čazmu gdje je poslužen ručak, domaćini su se pobrinuli za turističko razgledanje znamenitosti toga kraja, posebice "Božićnu

priču obitelji Salaj", crkvu sv. Marije Magdalene i Galeriju Antona Cetina.

U kulturno-umjetničkom programu, članovi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća predstavili su publici tradicionalni ukrajinski "Pozdravni ples" te dva poznata ukrajinska narodna plesa "Hopak" (ukr. Гопак) i "Golubica" (ukr. Горлиця). Kao i svaki put, publika je bila oduševljena izvedbom plesa i glazbom, stoga su dobili poziv za nastup na Božićnom koncertu gdje će također nastupati puno kulturnih udruga iz različitih krajeva Hrvatske.

Mještani sela Podcrkavlje koje je smješteno pokraj Slavonskog Broda i ove godine organizirali su "Rakijadu" na koju se odazvao veliki broj KUD-ova.

Ove godine, po prvi put, članovi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća 13. rujna imali su čast otplesati i nekoliko plesova koji uvježbavaju u svom KUD-u. Prije samog nastupa, svi sudionici programa, u prekrasnim šarenim narodnim nošnjama išli su kroz selo u povorci. Na pozornici su članovi UKPD "Andrij Pelih" predstavili gledateljima tri ukrajinska narodna plesa. Naravno, publika je bila oduševljena jer su mnogi prvi put vidjeli drugačiji ples i divne ukrajinske nošnje, te oduševili publiku energijom plesača, brzim i zanimljivim pokretima, veselom glazbom. Organizatori su pozvali mlade plesače iz Šumeća da i iduću godinu planiraju nastup u njihovom selu.

Kao i sve ukrajinske udruge, članice Ukrajinske zajednice RH, članovi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća 19. rujna 2015. godine predstavili su svoju djelatnost na 8. Središnjoj manifestaciji Ukrajinaca u Hrvatskoj u Rijeci ukrajinskom pjesmom i plesom.

Dana 17. listopada KUD "Šokadija" iz Šumeća organizirao je svoju tradicionalnu manifestaciju pod nazivom "Inati se Slavonijo" gdje su bili pozvani i članovi UKPD "Andrij Pelih" – Šumeće. Iako jedino ukrajinsko društvo, opet se savršeno uklopilo u program i iznenadilo publiku "Pozdravnim plesom" i atraktivnim ukrajinskim plesom "Hopak".

Trenutno se članovi UKPD "Andrij Pelih" – Šumeće pripremaju za svoju tradicionalnu manifestaciju pod nazivom "Susreti Ukrajinaca" koja će biti održana krajem 2015. godine u Šumeću.

Valeria Đakiv

Папа до Глави УГКЦ: "Україна є і завжди буде у моєму серці"

Перебуваючи у Ватикані з офіційним візитом для участі в Папському Синоді про сім'ю, Блаженніший Святослав зустрівся із Святішим Отцем і вкотре розповів йому про ситуацію в Україні. Зустріч Єпископа Рима і Глави УГКЦ відбулася 14 жовтня 2015 року.

Під час розмови Блаженніший Святослав розповів Папі Франциску про гуманітарну кризу, котру переживає Україна у зв'язку з війною на сході країни. Глава УГКЦ озвучив Папі дані ООН про понад півтора мільйона внутрішньо переміщених людей, які стали жертвами війни на Донбасі. Святіший Отець запевнив Блаженнішого Святослава у молитві та підтримці для відновлення та побудови мирного життя в Україні. "Україна є і завжди буде в моєму серці", - наголосив Папа Франциск.

Окрім цього, Предстоятель УГКЦ подякував Святішому Отцю за проголошення героїських чеснот митрополита Андрея Шептицького. Він зазначив, що "постать митрополита Андрея є неоціненною в житті нашої Церкви, а підписання декрету про визнання його героїських чеснот є знаком великої підтримки України збоку Апостольської Столиці".

Як повідомив Глава УГКЦ,

наразі відбувається аналіз чуда оздоровлення, що відбулося на території США, за посередництвом молитов до митрополита Андрея. Цей факт уже канонічно зафіксований. Згодом відбудеться зустріч медиків, які дослідять це чудо.

З цієї нагоди Блаженніший Святослав подарував Папі Франциску медаль із зображенням великого Митрополита, виготовлену з нагоди ювілею 150-річчя з дня його народження стараннями о. Володимира Палчинського, монаха ЧСВВ з Івано-Франківської монашої обителі. Папа із вдячністю прийняв подарунок від Глави УГКЦ і поцікавився символікою зображень на медалі.

Блаженніший Святослав розповів, що УГКЦ 1 листопада 2014 року розпочала відзначення Року митрополита Андрея, згадуючи 70-ту річницю з дня його смерті. Кульмінацією стало святкування у Львові на державному рівні дня його народження. "Тоді ми освятили пам'ятнику великому Митрополиту. На цю подію прибув й Президент України", - додав він. Тож ця подія вийшла за межі Галичини. Також, як відомо, пам'ятник відкрили і в Івано-Франківську під час проведення Патріаршого Собору УГКЦ "Жива парафія" - місце зустрічі із живим Христом".

"1 листопада ми календарно завершимо Рік митрополита Андрея. Напередодні (28 жовтня) відбудеться відкриття меморіальної дошки на будинку колишньої Центральної Ради у Києві (сьогодні Будинок учителя). Відомо, що саме в цьому будинку митрополит Андрей, повертаючись із Росії, зустрівся із членами ЦРУ, щоб обговорити основні фундаменти державного будівництва Української незалежної держави", - розповів Предстоятель УГКЦ. Далі, 29 жовтня, у Києві пройде наукова конференція, в якій візьме участь інтелектуальна еліта Києва. Тема конференції стосуватиметься постаті Митрополита та його діяльності як на церковній, так і на суспільній, державній і міжнародній ниві. І нарешті, 1 листопада Рік митрополита завершиться в оперному театрі Києва урочистою академією.

"Що більше ми відкриваємо постать Митрополита, то більше усвідомлюємо, як мало ми про нього знаємо. З прикрістю скажу, що його постать для широкого загалу українців залишається незнаною. Тому ці ювілейні святкування мали стати нагодою розповісти про цього праведного мужа всьому українському народові", - завершив Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ за матеріалами прес-служби товариства "Свята Софія"

Блаженніший Святослав освятив пам'ятну дошку праведному митрополитові Андреєві в Києві

Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав 28 жовтня освятив на Київському міському будинку вчителя в Києві меморіальний барельєф праведному митрополитові Андрею Шептицькому.

Предстоятель назвав цю подію історичною. «Ми, - сказав він, - щойно були учасниками повернення митрополита Андрея до Києва, але цим разом у його барельєфі, який ми урочисто освятили на фасаді цієї історичної будівлі».

«Цього року, - продовжив Глава УГКЦ, - багато сказано і ще буде багато сказано про те, хто такий митрополит Андрей. Але в контексті сьогоднішньої події я б хотів підкреслити, що це була людина, яка своїми думками, своїми ділами, своїми бажаннями, своїм розумом і серцем торкнулася вічності. Чому? Тому що все те, чим він жив: думаючи, діючи, бажаючи, молячись, він це робив з любов'ю до ближнього. Не залежно від того, ким є цей ближній. Так як Господь Бог любить усіх нас, не питаючи нічого в замін. І тому він усім своїм життям міг торкнутися вічності. І ми відчуваємо, як його слова, його дух перевершує історичні межі часу й простору. І так глибоко промовляє до нас, запрошує нас нашим сьогоденням торкнутися вічного – вічного Бога. А з іншого боку, саме отим пошуком свого ближнього він міг звести з висот Божих на землю Божу мудрість».

Предстоятель розповів, що коли

шукали найвлучнішу фразу, яка б могла в кількох словах виявити дух митрополита Андрея, нічого кращого не могли знайти, як його слова з молитви про Божу мудрість: «Нехай Божа мудрість поведе нас». «Тадаю, - вважає Блаженніший, - Митрополит сьогодні прийшов до нас, до столярного града Києва не для того, щоб ми роздумували про минуле чи згадувати про події столітньої давності. Ні. Він каже про щось чи когось, який може повести нас уперед. Тому він каже: нехай Божа мудрість поведе нас. І своєю постаттю і своїм духовним заповітом сьогодні вказує нам дорогу в майбутнє. Ось тому він прийшов сьогодні до Києва, щоб почати діалог, який він тут мав з членами Центральної ради, але ніколи цього діалогу з українським серцем не переривав. Навіть тоді, коли відійшов у вічність. І сьогодні він хоче з нами розмовляти...»

На відкритті пам'ятного барельєфу були присутні численне духовенство, громадські та культурні діячі, представники влади, зокрема В'ячеслав Кириленко, віце-прем'єр з гуманітарних питань, який у своєму слові відзначив, що «митрополит Андрей Шептицький не належить лише західній частині України, він не належить лише Греко-Католицькій Церкві, він належить усій Україні».

«Його робота, його служіння показують загальноукраїнське значення Митрополита», - вважає пан Кириленко.

Іван Васюник, голова Комітету із вшанування пам'яті блаженного

священномученика Омеляна Ковча сказав, що майже через сто років митрополит Андрей повертається до столиці України, «в яку він так вірив, якій посвятив своє служіння у ще важчі історичні часи, аніж сьогодні».

Авторами меморіальної дошки є художник Любомир Медвідь та скульптор Іван Микитюк. За їхнім задумом, розповів пан Іван Васюник, владика Андрей постає перед нами в стані глибокого зосередження, пройнятого надзвичайною добротою, християнською благодійністю і людською гідністю великого пастиря. Іван Васюник подякував авторам, що вони вклали душу в цей барельєф.

Блаженніший Святослав сердечно подякував усім, хто допоміг виготовити цю меморіальну таблицю. Також подякував усім і кожному жертводавцям, які підтримали, щоби гідно відзначити у столиці 150-річчя Мойсея українського народу – митрополита Андрея Шептицького.

Департамент інформації УГКЦ

Доктора богослов'я о. Тараса Барщевського нагородили в Римі

• Тарас Барщевський

21 жовтня 2015 року в рамках святкування інавгурації нового академічного року в Папському салезіанському університеті отцю доктору Тарасу Барщевському, доценту кафедри богослов'я ФБФ Українського католицького університету, заступнику директора Катехитично-педагогічного інституту УКУ, координатору біблійних читань УГКЦ, вручили Медаль Університету за відмінний захист докторської дисертації.

Урочистості розпочалися Божественною Літургією, відтак у

рамках святкової академії з нагоди відкриття академічного року відбулося нагородження. Університетські медалі були вручені тим, які, закінчивши навчальну програму обов'язкових студій у вказаний час, отримали найвищу оцінку (Summa cum laude, 30/30) за наукову працю та її захист. Радіємо, що серед них був о. д-р Тарас Барщевський.

Ця нагорода, за словами ректора Папського салезіанського університету проф. Мауро Мантовані – символічний жест, що має визнати публічно тих, які показали з

інтелігентністю і старанністю свою пошану до науки і навчання як щось важливе для життя і намагаються перемінити їх на мудрість. Ця нагорода – жест взаємної любові і заохочення для нових студентів.

Щиро вітаємо о. д-ра Тараса Барщевського, бажаємо подальших здобутків в науці, щоб донести Боже Слово до кожної української душі. Радіємо, що наша Церква виплекала провідного бібліста, який має любов до Божого Слова та його розуміння і щедро передає її іншим.

Інформація від Патріаршої катехитичної комісії

Obilježavanje Godine metropolita Andreja Šeptyckog u Zagrebu

Obilježavanje Godine metropolita Andreja Šeptyckog u Zagrebu održano je 6. listopada 2015. godine u prepunoj dvorani Grkokatoličkog sjemeništa.

Na samom početku sve prisutne pozdravio je u ime Ordinarijata Križevačke eparhije njezin kancelar, gosp. Livio Marijan koji je ujedno bio voditelj i promotor programa ceremonijala i

svečanosti obilježavanja Godine metropolita Andrije Šeptyckog u Zagrebu. Poddakon Livio Marijan pozdravio je sve nazočne goste i uzvanike među kojima je bio križevački vladika Nikola Kekić i predstavnica Veleposlanstva Ukrajine u RH gđa Olga Haramsićuk-Sabljak. Posebno su predstavljeni i pozdravljeni predavači i Muški zbor Ćirilo-Methodovog kora.

Na samom početku Muški zbor Ćirilo-Methodovog kora otpjevao je Molitvu Gospodnju (V. Verbyckoga) "Oče naš" pod ravnanjem prof. Igora Kosa.

Molitvom "Oče naš" počelo je drugo obilježavanje Godine metropolita Andreja Šeptyckog u Križevačkoj eparhiji (prvo je bilo u Prnjavoru).

Poslije Molitve Gospodnje sve prisutne pozdravio je križevački vladika Nikola Kekić. U prigodnom pozdravu posebno je naglasio značaj i ulogu metropolita Andreja Šeptyckog za Ukrajinu, dijaspore i cijelome svijetu. Kao što je poznato, za cijeli Vikarijat u Bosni i Hercegovini križevački vladika Nikola Kekić je u povodu obilježavanja 150. obljet-

nice rođenja velikog metropolita proglasio Godinom metropolita Andreja Šeptyckog.

U Zagrebu su izlaganje imali:

- Goran Ivanišević s temom: "Život i djelo Andreja Šeptyckog"

- č.s. Teodozija Mostepanjuk s temom: "Metropolit Andrej Šeptyckij i redovništvo"

- Slavko Burda s temom: "Uloga i značaj metropolite Andreja Šeptyckog u osnivanju Grkokatoličke crkve u Bosni i Hercegovini".

Sva izlaganja bila su podržana i pozdravljena od svih nazočnih.

Od pojedinih izlagača, posebno je istaknuto prijateljstvo i suradnja križevačkih biskupa Julija Drohobeckog, Dionizija Njaradija i Janka Šimraka s Halyčkim nadbiskupom metropolitom Andrejem Šeptyckim.

Na kraju je Muški zbor Ćirilo-Methodovog kora s pjesmom "Budi Imja Gospodnje" (D. Bortnjanskoga) pod ravnanjem prof. Igora Kosa završio svečanost obilježavanja Godine Andreja Šeptyckog u Zagrebu.

Slavko Burda

Митрополит Андрей Шептицький править панахиду по Шевченкові

Був один такий рік, коли жоден студент у Києві не був арештований, жодного не били нагаями під час відзначення роковин Тараса Шевченка. Це 1912 рік!

Студенти Києва, як завжди, готувались до демонстрацій, але раптом кілька днів до свят дійшла вістка, що Митрополит Андрей Шептицький вдруге відвідає Київ та в новому костелі св. Миколая буде правити панахиду по Шевченкові. Значення цієї ініціативи Митрополита Шептицького тим важливе, що саме тоді російський уряд заборонив публічні відзначення Шевченкових роковин. Студентський церковний хор та хор студентів Духовної академії погодилися проспівати панахиду. Митрополит Андрей без жодного священника вийшов на середину костелу й почав служити

богослужіння.

Вперше в Києві пролунала молитва Достойника Греко-Католицької Церкви за спасіння душі найкращого сина України. Коли ж хори почали співати "Зі святими упокой", усі присутні приєдналися, і могутній спів, що доносився з костелу, зупиняв перехожих, які мимоволі звертали до костелу і залишалися біля нього.

Тоді Митрополит звернувся до присутніх. Перший раз в одному з київських храмів студенти почули українську мову. В промові Владика Андрей згадав про той розпач, що охоплював Шевченка, коли він бачив, яку кривду чинять над його народом. Він згадав і про ті гарячі молитви, що їх Шевченко посилав до Господа, просячи виправити ту кривду. Але, як людина, Кобзар не міг знати шляхів, якими Господь веде нашу Батьківщину, а не бачучи покращення долі свого народу, Шевченко в розпучі починає оскаржувати Бога.

Недруги нашого народу використали саме цей момент й оголосили Шевченка безбожником. Вони не згадали про святий вогонь любові до Батьківщини, яким горіло серце Кобзаря, про заклик поета любити Батьківщину.

До Києва Митрополит Андрей приїхав у часи найчорнішої реакції, що настала в Росії після революції 1905 року. Все замовкло зі страху перед репресіями, а про Україну кожен боявся і слово сказати, бо скрізь це офіційно заборонялося. Раптом із Божого

Престолу пролунало слово "Україна", а до того ж і промова виголошена українською мовою. На Митрополита дивились, як на "апостола правди і науки", за яким так тужив Шевченко. Вогонь любові до Батьківщини, яким горіло серце Кобзаря, про заклик поета любити Батьківщину "во время люте" і його вимогу "в останню тяжкую минуту за неї Господа моїть".

"Цей заповіт нашого генія ми зберігаємо в нашому серці, і саме тому, мої любі діти, - говорив Владика, - ми повинні віддати всі свої сили на користь Батьківщини. Саме через це ми не можемо дозволити, щоб хоч один із вас загинув, не встигнувши зробити щось корисного для України. Отже, коли можна було ще виправдати ваш протест проти заборони молитися за нашого Кобзаря, то після спільної нашої молитви такий протест втрачає сенс. Тож помолімося Богові, мої любі діти, щоб він пам'ятав про нашого Кобзаря зберіг навіки".

З такими словами Митрополит обернувся до вітваря і проголосив молитву за упокій душі раба Божого Тараса, просячи Господа сотворити йому вічну пам'ять. А тоді став навколівши і разом з усіма присутніми заспівав "Вічну пам'ять". До них приєдналися люди, які стояли навколо костелу. І тут сталося те, чого ніхто не чекав: козаки, наче за командою, всі скинули шапки і почали хреститись, а поліцаї відійшли на іншу вулицю.

Павло Головчук

Перше Причастя у Вуковарі

У Вуковарі, в Греко-католицькій церкві Христа Царя відбулася урочиста подія - перше святе причастя прийняли троє першопричасників, серед яких був і Роман Мазурек - активний член дитячої групи "Сонечко" Українського культурно-просвітнього товариства ім. Івана Франка з Вуковара.

Перша свята Причастя - одна із

важливих подій у житті кожного християнина. Перша зустріч Бога і маленьких першопричасників у Святій Причасті - це дуже важлива подія і найкращий дарунок, який людям залишив Христос.

Цей день з нетерпінням чекали маленькі вірники, ретельно готувалися до нього і природньо хвилювалися, адже це щаслива

миттевість, коли перший раз вони приймають Ісуса в свої серця.

Службу Божу служив управитель церкви, декан сріємський о. Володимир Магоч. Після прийняття святого причастя дітей привітали декан сріємський Володимир Магоч, сестри Василянки, батьки, родичі, вчителі, друзі та вірні парафії Христа Царя.

Церква того урочистого дня була переповнена вірниками, а діти після прийняття святого сакраменту і закінчення Святої Літургії, дякуючи Богу, представили всім присутнім гостям невеличку чудову програму, яку підготували з допомогою сестри Навкратії Пап.

Нехай Господь завжди оберігає і підтримує першопричасників, дарує їм та їхнім родинам і друзям любов, мир і радість.

Тетяна Рамач

Najpopularniji ideolog ukrajinskoga nacionalnog pokreta Stepan Bandera

Vjerojatno najpoznatija osoba ukrajinske povijesti, koja se spominje u kontekstu ukrajinskog nacionalizma i neovisnosti, političar je Stepan Bandera. I dok je on za brojne Ukrajinke simpatizirana osoba, koja se u vrlo složenim političkim odnosima između nacističke i sovjetske prijetnje borila za ukrajinsku neovisnost, za bivše kolonijaliste ukrajinske zemlje on je i dalje neiscrpan izvor tema koje bi trebale opravdati okupaciju Ukrajine. Koliko je njegova uloga bitna za politiku ukrajinske neovisnosti govori i to da su o Banderi više pisali ukrajinski neprijatelji, nego ukrajinski nacionalisti. Nažalost, gotovo uvijek, nisu pisali profesionalno i objektivno, zbog čega je Bandera i danas među brojnim svjetskim stručnjacima zanimljiva povijesna tema koju vrijedi istražiti.

Bandera je rođen u grkokatoličkoj svećeničkoj obitelji 1909. godine, u zapadnoukrajinskom mjestu Stryj (Ivano-Frankivska oblast). Obitelji njegova oca Andrija i majke Myroslave imale su tijekom nekoliko generacija bliske odnose s Grkokatoličkom crkvom, koja je također predstavlja svojevrstan simbol ukrajinske neovisnosti. Stepan je svoju mladost provodio uglavnom u rodnom mjestu, a nedaleko od njega u gradu Stryju upisuje i pohađa gimnaziju od 1919. do 1927. godine. Tijekom školovanja 1922. priključuje se kulturno-prosvjetnoj ukrajinskoj patriotskoj organizaciji "Plast" putem koje se po prvi put uključuje u razne javne aktivnosti. Nakon završetka gimnazije Bandera je odlučio studirati na Ukrajinskoj ekonomskoj akademiji u Čehoslovačkoj. No, kako mu poljska vlada nije odobrila izdavanje putovnice iz njima poznatih razloga, bio je prisiljen ostati u svom rodnom mjestu. Ondje se godinu dana nastavio baviti kulturno-prosvjetnim i gospodarskim aktivnostima. Osniva Društvo "Luh", a 1928. putuje za Ljviv gdje se upisuje na Agronomski fakultet – Politehničkoga instituta. Studira do 1933., a u međuvremenu

je postao član nekoliko ukrajinskih patriotskih organizacija, ujedno član Ukrajinske vojne organizacije (1927.) i Organizacije ukrajinskih nacionalista - OUN (1929.). U tim organizacijama brzo stječe autoritet radi svoje hrabrosti i principijelnosti. Već 1931. postaje šef propagande Izvršnog odbora OUN-a, a godinu dana kasnije postaje zamjenik zapovjednika organizacije. Godine 1933. Bandera postaje šef Nacionalnog izvršnog vijeća u Halyčini.

Tijekom 1930-ih Stepan Bandera proširio je utjecaj OUN-a u brojnim mjestima zapadne Ukrajine, usmjeravajući svoju borbu protiv poljske i sovjetske okupacije. Bandera je, sudeći prema nekim događajima, hladno i odrješito reagirao na antiukrajinska zbivanja. Godine 1933. dogodio se prvi veći incident - pripadnik OUN-a Mykola Lemik ubio je dužnosnika sovjetskog konzulata u Ljvivu. Bandera je vrlo otvoreno prozivao poljske dužnosnike, koji su provodili intenzivnu antiukrajinsku politiku i gušili sva prava lokalnoga ukrajinskog stanovništva. Također je organizirao masovne kampanje protiv poljskih monopolista, koji su trgovali duhanom i alkoholnim pićima na štetu mladih ljudi kojima je priječeno primjereno školovanje te očuvanje tradicionalnih vrijednosti, često ukrajinskih koje su smatrane antipoljskim. Uhićen u lipnju 1934., Bandera je dva puta suđen: u Varšavi zbog aktivnosti povezane s atentatom na ministra unutarnjih poslova Bronisława Pierackog, a u Ljvivu zbog obnašanja dužnosti u Izvršnom odboru Organizacije ukrajinskih nacionalista. Banderina smrtna kazna zamijenjena je doživotnim zatvorom.

Nakon okupacije Poljske 1939., Bandera se ponovno aktivirao u sklopu teritorija kojega su po novom kontrolirale nacističke snage. U 1940-oj posjećuje profesora Jevhena Onackog u Rimu i Kongres ukrajinskih nacionalista, nastojeći obnoviti svoje veze unutar organizacija. Tom prilikom posjećuje svoga brata Oleksandra Banderu, također aktivnog unutar OUN-a, koji je ondje završavao doktorat iz političko-ekonomskih znanosti. Ubojstvo prvog vođe OUN-a Jevhena Konovaleca 1938. godine te fizička odsutnost Stepana Bandere u političkim zbivanjima u vrijeme dok je bio pritvoren, postavila je pred njega nove izazove, posebno u odnosima s drugim nacionalnim vođama pa tako i s Andrijem Meljnykom, koji je za razliku od njega preferirao diplomatsku aktivnost ukrajinskih nacionalista. Iz istih razloga Bandera 1940. razvija zasebnu frakciju u sklopu OUN-a, odnosno "OUN-B" čiji članovi postaju poznati pod imenom "Banderivci". Ta frakcija, u odnosu na druge grupacije ukrajinskih nacionalista, postaje radikalnijom, aktivnijom i manje spremna za diplomatske pregovore. Frakcija Bandere svjedočila se velikom broju Ukrajinaca, koji su smatrali kako je ukrajinska politička diplomacija previše oslabljena da bi političke ciljeve ostvarivala samostalno i

bez primjene dobro organizirane vojne sile. Uoči njemačko-sovjetskog rata Bandera je inicirao formiranje Ukrajinskog nacionalnog odbora u Krakovu kako bi se konsolidirale različite ukrajinske političke snage. On tada često lobira u njemačkim vojnim krugovima kako bi stvorio povoljne uvjete za stvaranje ukrajinske neovisnosti. Inicirao je stvaranje Legije ukrajinskih nacionalista, širi aktivnost OUN-a te 30. lipnja 1941. priprema proglašenje ukrajinske državnosti u Ljvivu. Zbog njegova odbijanja nacističkim vlastima da se povuče taj dekret Bandera je uhićen i pritvoren. Od srpnja 1941. do rujna 1944. Stepan Bandera je proveo u njemačkim zatvorima i logorima. Već 1942. OUN je organizirala vlastitu vojsku s preko 30 tisuća članova, poznatiju kao "UPA" – Ukrajinska ustanička vojska. Ona je ratovala protiv poljskih, nacističkih, ali i sovjetskih snaga sve do 1953. godine te postala jedan od simbola ukrajinske neovisnosti. Članstvo vojske sastojalo se od pripadnika različitih naroda, pa tako i Bjelorusa, Poljaka, Rusa, Nijemaca i Židova, no većinu su činili etnički Ukrajinici. Glavni cilj vojske bio je uspostavljanje neovisne Ukrajine. U poslijeratnom sovjetskom razdoblju Ukrajinska ustanička vojska bila je izložena demonizaciji, često neopravdano optuživana za kolaboracionizam s nacističkom vlašću, a pritom se njezina borba za neovisnost Ukrajine posve preučavala.

Bandera je 1945. izabran za člana vodstva OUN-a, a 1947. i vođu. Boraveći i lobirajući u zapadnoeuropskim zemljama poslijeratne Europe, Bandera se zalagao za "integralni nacionalizam". Definirao je ukrajinski nacionalizam sljedećim riječima: "Ideja ukrajinskog nacionaliste, nacionalističkog pokreta, nije istoznačna terminu sa Zapada. Ukrajinski nacionalni pokret nema ništa zajedničko s nacizmom, fašizmom ili nacional-socijalizmom. Ukrajinski nacionalizam se bori protiv imperijalizma, protiv totalitarizma, protiv rasizma i bilo kojeg oblika diktature te zagovaranja nasilja. Termin ukrajinski nacionalist istovjetan je s terminom ukrajinski patriot... "U svibnju 1953. izabran je za vođu odjela OUN-a u inozemstvu. Bandera je obnašao dužnost vođe OUN-a u domovini i dijaspori sve do svoje smrti. Ubio ga je cijanidnim metkom sovjetski agent Bohdan Stašinskij u Münchenu 1959. godine. Na suđenju Stašinskom u Saveznoj republici Njemačkoj 1962. utvrđeno je da je za atentat bio odgovoran čelnik KGB-a Aleksandar Šelepin. Šira obitelj Stepana Bandere uvelike je stradala u borbi za ukrajinsku neovisnost, što od poljske, nacističke i sovjetske vlasti. Mnogi su stradali u zatvorima, logorima i progonstvu, prije, tijekom i nakon Drugoga svjetskog rata. Ti podatci za širu javnost postali su dostupnijim tek nakon uspostavljanja ukrajinske neovisnosti 1991. godine. Oles Jančuk je 1995. režirao prvi film "Atentat" posvećen Stepanu Banderi i Ukrajinskoj ustaničkoj vojsci.

Sergej Burda

Hrvatske postrojbe u Prvom svjetskom ratu na ukrajinskim zemljama – Zakarpattju, Lemkivščyni, Volynji, Halyčyni i Bukovyni

25. zagrebačka i 27. sisačka domobranska pješačka pukovnija u bitci kod Snjatyna

15. nastavak

● 16. varaždinska pješačka pukovnija

● Dobrotvorna dopisnica, prikaz 42. "Vražje" divizije

● Kralj Karlo IV. pregledava hrvatske jurišnike.

Napredujući i čisteći istočnu Galiciju od ruskih postrojbi od grada Kolomyje na rijeci Prutu prema mjestu Horodenka uz desnu obalu Dnjestra, pukovi 42. "vražje" domobranske pješačke divizije imali su svoj posljednji veliki okršaj s ruskim snagama sjeveroistočno od Černivca kod grada Snjatyna na rijeci Prut.

Nakon protjerivanja ruske obrane iz Steceva i Hlivišča 30. srpnja, hrvatske snage uz manje gubitke napreduju preko rječice Sovice prema istoku. 72. pješačka brigada oslobađajući Havrylivce i Ivankivce napreduje na gradić Kicmanj, pa preko Lašivke i Vytylivke 2. kolovoza oslobađa Zadbubrivku sjeverno od grada Sadahora, sjevernog predgrađa Černivca.⁵

Dana 27. srpnja hrvatske postrojbe potiskuju Ruse kod Melnickog. 28. i 29. srpnja kod Snjatyna se vodi posljednja velika bitka u kojoj sudjeluju hrvatske postrojbe na istočnom ratištu. Svojom odlučnošću, hrabrošću i požrtvovnošću tu su se posebno istakli domobrani 25. zagrebačke pukovnije pod zapovjedništvom pukovnika Delića i sisačke 27. pukovnije pod zapovjedništvom podpukovnika Czatta, "dobro poznatog, sjajnog

višeg stožernog častnika".⁶

O toj bitci topnički časnik 42. domobranske divizije S. Pavičić bilježi;

"U ogorčenoj borbi u šumama, bez topničke pripreme u borbi iz bliza, bacila je jurišna satnija 25. domobranske pukovnije pod zapovjedništvom poručnika Zinaje kod Mielnika jedan popodpuni ruski jurišni bataljon. Taj udarac hrabrog poručnika, koji je odlikovan zlatnom medaljom za hrabrost, bio je tako snažan i uspješan, da je zatim cijela pukovnija po noći bez ometanja mogla nastaviti nadiranje do Sniatyna. Tamo je došlo do teške borbe, u kojoj je 25. domobranska pukovnija imala znatne gubitke na mrtvim i ranjenim, i to oko 200 mrtvih i 600 ranjenih.

I druge naše domobranske pukovnije nadiru dalje prema iztoku, a sjeverno od njih snažnim udarcima naša 36. pješačka divizija.

Oko Sniatina držale su jake ruske zalaznice 7. sibirске vojske to mjesto u izvrstnim i izabranim postavima zapadno od njega. U jakom polaznom postavu desno od glavne ceste stajala je 26. karlovačka domobranska pukovnija. Iz tih polaznih postava uslijedio je glavni napadaj. Prodor je podpunoma uspio... Od ranog jutra do 6 sati popodne bore se tu hrabri domobrani oko postava pred Sniatinom, te izvađaju opetovano snažne juriše. Car i kralj Karlo bio je osobno prisutan kod te borbe, te je sa jedne uzvisine slijedio tok borbe pred Zablokovom. Tu su se iztakli mnogi domobrani, znani i neznani junaci i mnogi naši časnici. I druge naše pukovnije zajedničke divizije iztakle su se u tim borbama, koje su vriedne da se opišu i

pojedinačno.

2. kolovoza 1917. ulaze naši domobrani u Černovice, glavni grad Bukovyne, starim hrvatskim ratnicima dobro poznat, u taj kraj, koji nam je kroz mjesece i mjesece bio druga domovina. Baš su se Hrvati iztakli u ranijim borbama oko Černovica, sjeverno i južno od grada te su postali omiljeni kod tamošnjeg pučanstva, koje ih je upravo nosilo na rukama. Zvali su nas svojim zaštitnicima i braniteljima.

Hrvatski domobrani dočekani su u glavnom gradu te najiztočnije pokrajine Monarhije s oduševljenjem. "Opet su tu naši domobrani" čulo se sa svih strana. Čuli su se i uzvici u našem jeziku: "Živili naši osloboditelji!"⁷

Pri završnim operacijama na bukovynskoj granici jugoistočno od šumovite Hotynske visoravni, gdje su ruske postrojbe pružale žilav otpor, poginuli su i u velikom broju ranjeni ili zarobljeni ili nestali mnogi austrougarski vojnici.

2. i 3. kolovoza hrvatske i druge austrougarske postrojbe potiskuju Ruse s posljednjih prigraničnih dijelova Bukovyne. Hrvatske bojne 16. varaždinske, 52. i 53. c.und k.pješačke pukovnije dostižu svoje stare rovovske položaje na jugoistočnoj bukovynskoj granici kod Raranče. Svoj stari položaj 4. kolovoza ovdje zauzimaju i domobrani 27. sisačke pješačke pukovnije..

Od 6. kolovoza 1917. na bukovynskoj granici zavladao je zatišje. Tu na istočnom bojištu ostale su hrvatske postrojbe do početka 1918., kada su prebačene na jugozapadno bojište.

Ilustrovani list o prvim hrvatskim ranjenicima i poginulim na Sjever-

nom ratištu

Po naputku središnjih vlasti u Beču od početka Velikog rata pokrenut je tjednik s nazivom *Ilustrovani list* koji je izlazio osim na njemačkom i na jezicima višenacionalne Monarhije. Namijenjen je bio vojnicima na fronti i građanstvu s tekstualnim i ilustrativnim priložima pretežito vojne i ratne tematike ali i s literarnim, zabavnim i drugim sadržajima.

Ilustrovani list koji je imao redakciju u Zagrebu svakog tjedna je izvještavao o pojedinim temama koje su posebno zanimale hrvatske čitatelje – obitelji, čiji su članovi bili na dalekim frontima sudionici teških borbi na srpskom, ruskom i talijanskom ratištu. Osim afirmativnih priloga o pojedinim vojnicima i časnicima na fronti, zatim o ranjenicima i brizi o njima u brojnim liječilištima širom Monarhije i u domovini, objavljujvan je i prilog pod naslovom *Pali hrvatski junaci*.

Nakon svakotjednog izvješća o prvim poginulim vojnicima i časnicima na srpskom ratištu još od početka kolovoza i objave o dolasku prvih ranjenika u Zagreb 18. kolovoza, *Ilustrovani list* uz sve češće likovne ilustracije daje i prve priloge o Hrvatima na sjevernom bojištu i povremene obavijesti o poginulima na toj velikoj bojišnici.

O sve većoj realnosti sve brojnijih grobišta na snježnim karpatskim ratištima *Ilustrovani list* s proljeća 1915. godine piše:

Groblje palih u Karpatima.

U tom valjda najtežem i najgroznijem odsjeku svjetskoga rata, kome su pozorištem vrletni Karpati, našlo je u onom snijegu na tisuće ratnika svoju smrt. Dakako, da se u takvom gorovitom kraju ne može ni pomišljati na prevoz palih do kojega redovitog groblja, već poginule valja zakapati iza bitke ondje, gdje su pali. Jedno tako groblje, ako ćemo ga tako nazvati, prikazuje ova naša slika, gdje su pokopani domobranci iz Heba. Na daleko i široko snijeg i bregovi, a nekoliko križeva proviruje kao znak vječnog počinka palih hrabrih junaka.⁸

Prva slika: Izborni karteli na dr. Suzmina u prvom zagr. kotaru; s desna odzdo: dio nove sabornice na zastupničkim skupama, te na novinarskom i bankarskom istom; slika odzdo: „saborna straža“, odnosno saborski podvornik.

U jednom od bojeva protiv Rusa u sjevernoj Galiciji poginuo je 25. pr. mjeseca /kolovoza 1914. op. B.G./ kod mjesta Dobrotvora Vilim Heinzl, brat predsjednika trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu, nadporučnik c. i kr. 5. ulanske pukovnije. Pokojni časnik, potomak ugledne zagrebačke porodice, bio je u Zagrebu opće poznat... bio je svestrano, a osobito glazbeno obrazovan, radi česa je bio rado viđen u građanskim i vojničkim društvima. Poznat je bio na trkalištima kao dobar jahač. Ime Heinzl bilo je poznato svim športsmanima i najugledniji krugovi najspremnije su mu davali na raspolaganje svoje konje, uvjereni da će iznijeti pobjedu. Proljetos je kod velike utrke časničkog društva, u Beču dobio kao pobjednik dar iz zaklade pokojnog nad-

vojvode Reinera, zatim je bio nagrađen prvom nagradom za ustrajno jašenje iz Dubrovnika preko Mostara u Sarajevo. Dobio je u svemu 40 nagrada.

Mrtvo je tijelo privremeno sahranjeno u Dobrotvoru u sjevernoj Galiciji, otkud će, kad nastane mirno doba biti preveženo u Zagreb i na skupnom groblju sahranjeno u obiteljskoj arkadi. Pokoj mu duši!

Nadporučnik V. Heinzl je poginuo u bitkama širokih razmjera u prvom žestokom srazu austrijskih i ruskih konjica koje su se tada vodile od 23. do 25. kolovoza između riječice Tanev i Krasnika, južno od Lublina, gdje je i sahranjen.⁹

(Nastavak slijedi u idućem broju)

Boris Graljuk

⁸ Ratni dnevnik, 218. O žestini ruskog topovskog, strojničkog i pješačkog otpora pri povlačenju ilustriraju svakodnevna stradanja austrougarskih postrojbi. U četiri dana, od 30. srpnja do 2. kolovoza poginulo je samo iz Varaždinske pukovnije 25 vojnika. Ranjeno je bilo 152 vojnika a nestalih se vodilo 20. Sličan broj stradalih je bio i kod svih drugih pukovnija. Ovaj spomen dan bit će obilježen i naredne 1918. godine u mjestu Kisselau /ukr. Kiseljiv/ na riječi Sovycja sjeveroistočno od Zastavne. Ovdje je nedaleko austrougarske granice na Dnjestru, nakon potpunog potiskivanja Rusa s prostora Istočne Galicije i Bukovine, bilo sjedište 26. Karlovačke pukovnije.

⁹ S. Pavičić, 606.

⁷ Isto, 606.–607.

⁸ IL, 17, 401.

⁹ IL, broj 37, Zgb, 1914., 885

Bliži se obilježavanje 82. obljetnice Holodomora u Ukrajini

Holodomor 1932. - 1933. godine - Genocid nad ukrajinskim narodom

U Zagrebu 28. studenog 2015. godine u prostoriji UKPD "KOBZAR" – Zagreb, Vodovodna 15. u organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske bit će obilježena 82. obljetnica Holodomora 1932. - 1933. godine u Ukrajini.

Sadržaj:

- Paljenje svijeća
- Molitva
- Minuta šutnje te odavanje počasti žrtvama Holodomora
- Svećenik : o. Ivan Hrynyšyn
- Prigodni kratki govori uzvanika

Održat će se predavanje - izlagač Slavko Burda

Referat na temu:

S obzirom da se nalazimo u Godini mitropolite Andreja Šeptyckog koji ima ogromnu zaslugu za upoznavanje svjetske zajednice o svim događajima vezanih uz Holodomor u pripremi je referat kojeg priprema Slavko Burda, a referat će obuhvatiti sljedeće teme vezane uz Holodomor

- 1.) Uloga Ukrajinske grkokatoličke crkve u pomoći gladnima USSR u 1932. - 1933. godina
- 2.) Reakcija Halyčyne na Holodomor 1932. - 1933.
- 3.) Doprinos mitropolita Andreja Šeptyckog u borbi protiv Holodomora
- 4.) Pastirski glas u zaštitu Ukrajinaca
- 5.) Doprinos ukrajinske dijaspore u osvjetljavanju istine o Holodomoru s osvrtom na Ukrajince Hrvatske

Tiskat će se brošura-letak s pozivnicom koja općenito govori o Holodomoru.

Žrtve pamtimo, Zločin protiv naroda, Sustavno skriven genocid, Podrška hrvatskog naroda, Godina nade.

